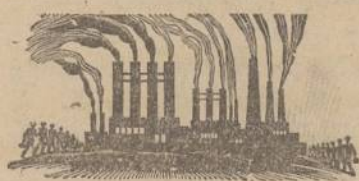

The only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

Metinė Prenumerata:	\$2.00
Suvenyrose Valstijose	\$2.50
Kanadoje ir Meksikoje	\$2.50
Lietuvoje ir kitose šalyse	\$3.00

DIRVA
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

PLIENO industrija pašoko iki 88 nuoš. normalio pereitos savaitės bėgiu, ir per mėnesį laiko darbai pakilo bendrai 26 punktais. Vietomis gamyba padidėjus gana žymiai: Pittsburghe dirba su 88 nuoš. normalio; Chicagoje — 86, Youngstowne — 90, Clevelande — 89, Wheeling — 93, Buffalo — 83, Cincinnati — 84, Detroite — 100. Naujoji Anglijoje dirba pilnu 100 nuoš.

RAYON darbininkų, arti 3,000, dirbančių Clevelande, Painesville ir Covington, Va., gauna algų pakėlimą po apie 10 nuoš.

37 UŽMUŠTA. Troyes, Prancūzija. — Kasykloje ištikus sprogimui užmušta 37 darbininkai.

KANADOS darbo organizacijos suteikė Dominijos vyriausybei užtikrinimą paramos ir kooperavimo šio karo bėgiu. Anglijos kariškų lėktuvų išdirbystės kiek matyt bus svarbiausia Kanadoje. Be to Kanada gali šiaip viskuo Britanijai gelbėti karo bėgiu.

Cincinnati, Ohio. — Am. Darbo Federacija savo suvažiavime kreipėsi į Suv. Valstijų vyriausybę prašydama kad valdžios politika nebūtų nusukta ton pusėn kad ši šalis įsiveltų į Europos karą, bet kad reikale panaudotų visas šalies ginkluotas jėgas atmušimui prieš joje kas bandytų įsiveržti į šią šalį.

APIE 550,000 Ohio valstijos darbininkų, taikant minimum mokesties įstatymą, kurie negauna mokesčių po 30c į valandą, gaus mokesčių padidinimą.

NUSKANDINTA 66 LAIVAI

Iki šiol nuo karo pradžios nuskandinta viso 66 laivai, iš jų 44 Britų, o 22 neutralių šalių. Išskyrus porą ar tris, kiti visi laivai buvo maži prekybiniai. Viso su tais laivais jurose žuvo 773 žmonės.

BRITAI jau turi 158,000 vyrų Prancūzijoje, praneša Londonas.

Anglijoje veikia dvi pusės: viena nori kad karas prieš Vokiečius būtų varomas smarkiau, o kita mėtė lapelius agituojančius "daryti taiką su Hitleriu".

ZUDE DVASIŠKIUS. Iš Maskvos praneša kad Sovietų armijai einant į Ukrainą, Baltgudiją ir Lenkijos dalis buvo "likviduota" daugelis katalikų ir stačiatikių dvasiškių.

LIETUVIAI ATGAVO VILNIŲ

Virš Gedimino Pilies vėl Plevesuoja Lietuvos Trispalvė Vėliava

GEDIMINAS, Didis Lietuvos Kunigaikštis, kuris 1322 metais perkėlė Lietuvos sostinę iš Trakų į Vilnių, išstatydamas ten pilį ir savo rūmus.

MOLOTOV REMIA HITLERIO TAIKĄ

Maskva, Spalių 9. — Sovietų Rusija ėmėsi gelbėti Hitleriui baigti karą ir užvesti taikos tarybas su Britanija ir Prancūzija. "Karas Hitlerizmo išnaikinimui būtų grįžimas į viduramžius", ir "nėra galimybės išnaikinti kokią nors ideją ar opinią kardu ir ugnimi", sako sovietų komisaras Molotov. "Net aklas gali matyti kad Lenkijos negalima atstatyti į buvusią jos formą". Bet tokio Maskvos patarimo aliantai neklausė.

TARP ITALIJOS ir Vokietijos santikiai šaltėja ir tuoj gali visai viena kitai atsukti pečius. Mussolini ruošia pasaulinę parodą Romoje 1942 metais, nenori kad karas ją sutrukdytų.

PARYŽIUJE areštuota 35 komunistai seimo nariai, kurie įtariamai palai kyme santykių su priešu.

HOOVER, buvęs prezidentas, ragina Suv. Valstijas nusistatyti liniją: karo pabūkų neparduoti tokių kurie yra per daug barbariški: bombanėšiai lėktuvai, nuodingos dujos ir submarinai. Jų neprivalo parduoti jokiai svetimai šaliai, sako Hoover.

NAZIŲ VADAI nesutauko savo politikoje: sako, Hitleris nori taikos, bet von Ribbentrop, užsienio reikalų ministras su savo klinka stovi už kariavimą.

(Nuo Redakcijos: Šios žinios nėra iš oficialių Lietuvos šaltinių, bet Amerikos spaudos atstovų pranešimai iš Maskvos.)

MASKVA, Spalių 11. — Už nuolaidas kokias Lietuvai sutiko padaryti Sovietų Rusijai, Lietuva šių dienų derybose Maskvoje iškovojo teisę prijungti istorinę savo sostinę Vilnių ir Lietuviškas Vilniaus krašto dalis prie Lietuvos. Lietuva sutiko leisti Sovietams laikyti "apribotą skaičių" raudonosios kariuomenės Lietuvoje, kurių stovykloms ir bazėms vietovės Sovietai nuomos iš Lietuvos, bet viskas pasiliks Lietuvos nuosavybėje ir valdžioje.

Lietuva atgauna švenčionių, Trakų apskrįčius ir miestus, kartu su Vilniumi ir tam tikrais plotais žemių. Iš Lietuvos išsiderėjo gauti karo orlaivynų bazes prie Vilkaviškio, Kaišiadorių ir Palangos, netoli Rytų Prūsijos sienos ir Klaipėdos, kurią Vokiečiai stiprina.

Vienas sutarties punktas pareiškia kad sutartis "niekaip kitaip nepalies savivaldes teises abiejų susitariančių pusių, ypatingai abiejų valstybių, laisvą santvarkos (taigi Rusija prižada nesikišti į Lietuvos vidaus tvarką). Sutartis esanti pasirašyta 15 metų.

Lietuvos delegacijos išleistuvėms Molotov surengė pietus, kuriuose dalyvavo ir Stalinas.

Jeigu šios žinios galutinai pasitvirtins, Lietuva bus vienatinė Pabaltijo valstybė ką nors gaunanti už savo koncesijas Sovietams.

KAUNAS, Spalių 7. — Ši komisija dalyvavo Lietuvos derybose su Maskva, kuri Spalių 7 d. buvo apsilankius sovietų sostinėje: Urbšys, Bizauskas, Gen. Raštikis, Norkaitis, ekspertai Petkevičius, Krivickis, Vilimas, Montvila, Pulk. Rupšys. Derybos kurias Lietuva ima visa rimtimi apima 1920 metų sutartimi sienos prietaikymą, saugumo organizavimą, prekybą.

(Čia kalbama apie Lietuvos-Rusijos sutartį 1920 metais, kuria Sovietai pripažino Vilnių Lietuvos sostine, ir apie Sovietų siulomas naujas prekybos sąlygas, kartu ir Lietuvai siulomas apsaugą iš Sovietų pusės, atsitikime puolimo iš kurios nors didelės valstybės pusės.)

Helsinki, Spalių 12. — Suomija, pasipriešindama beįlyginiam Sovietų Rusijos reikalavimui koncesijų iš Suomijos kokias davė Maskvai Estijai, Latvijai ir Lietuvai, pasiryžo ginti savo teises. Suomija atsisaukia į Suvienytas Valstijas kad užtartų prieš Rusiją. Sovietų armija pastatyta netoli Suomijos sienos ir karo laivai randasi netoli Helsinkio ir kitų Suomijos uostų.

Iš Helsinkio ir pajurinių miestų gyventojai šalina si ir vyksta tolyn į šiaurę nuo karo pavojaus.

ATŠAUKIA VOKIEČIUS IŠ PABALTIO

Berlinas, Spalių 9. — Hitleris savo kalboje Reichstage pareiškė kad Vokietijai išdirba planus ištraukti iš Pabaltijo valstybių savo gynyboje kraujo tautiečius ir apgyvendinti juos Vokietijos ribose.

Jų apskaičiavimu Latvijoje esą apie 60,000 Vokiečių, kurie tuli yra ir dvarų ir šiaip pramoninių savininkai; Estijoje apie 20,000, ir Lietuvoje apie 40,000.

Hitleris nori parkviesti Vokiečius tautiečius apgyventi Čekiją ir Slovakiją tose ukėse ir darbuose kur Čekai arba Slovakai nori išsikelti į Rusiją.

Maskva, Spalių 6. — Sovietų Rusija užbaigė sutartį su Latvija, iš kurios gavo teises įsteigti Sovietų militarišką protektoratą ir apsaugą iš Baltijos jūros. Pasirašyta 10 metų sutartis, kuri suteikia Rusijai strategišką karo laivyno bazes ir teisę Rusijos kariuomenės buriams apsistoti ant Latvijos žemių.

ATMETA HITLERIO TAIKOS SIULYMUS

Londonas, Spalių 12. — Chamberlain pasakė Atstovų Rumuose kad Britanija negali priimti Hitlerio siulomų taikymosi projektų be "savęs pasižeminimo".

Mussolini pasiuntė į Londoną Italijos ambasadorių, kuris išsivežė Italijos taikos propozicijas.

(Apie Hitlerio siulymus skaitykit ant 5 pusl.)

Gen. St. Raštikis, Lietuvos kariuomenės vadas, kuris lošė svarbią rolę šių dienų tarybose su Sovietais.

KONGRESAS DAR NIEKO NENUTARĖ

Washington, Spalių 9. — Kongresas posėdžiauja jau arti trys savaitės, bet dar nepriejo prie jokio tarimo neutralumo klausimu ir karo reikmenų embargo atmetimo reikalu.

Senate ir Atstovų Rumuose eina karštos politikos, ginčai ir pastangos nepraleisti Rooseveltto embargo atmetimo siulymą.

Senate sukelta bruzdėjimas kad Prez. Roosevelt imtųsi Europos karo taktiniojo rolių. Tuo tarpu gi Roosevelt sako jokie iki šiol Hitlerio reikavimai ir urzgimas prieš aliantus nesudaro taikai pagrindo, nežiurint jo tikinimų kad jis nori taikos.

HULL, Suv. Valstijų sekretorius, tikrina jog Suv. Valstijos išlaikys savo neutralumą ir neįsikiš į Europinį karą.

BALKANŲ šalys pradėjo sudaryti savo draugiškumo sutartis. Sako prie jų gretinasi ir Italija, siuldo draugiškumo sutartis Jugoslavijai ir Vengrijai, palengvinimui įtempim o, kokis jaučiamas pietų Europoje.

RUSIJA susitarė su Britanija mainytis tam tikromis žaliavomis: Rusai duos Anglijai miško medegos, o iš Anglų ims gumą ir ciną.

BIJO BRITŲ LAIVŲ ŠNIPINĖJIMO

Tokyo, Japonija, Spalių 11. — Japonai skelbia kad Britų karo laivai esanti prie Japonijos ir Kinijos vandenų atlieka šnipinėjimą, kuris Japonams nepatinka.

NORI SUDARYTI 600,000 VYRŲ KARIUOMENĘ

Washington, Spalių 10. — Prez. Roosevelt pareiškė jog administracija pasiryžus išauginti Suv. Valstijų kariuomenę iki 600,000 vyrų. Kartu pažymėjo jog jau netoli to ir esama — kariuomenė, nacionalė sargyba ir rezervistai jau dabar sudaro 562,000 skaičių. Pati Suv. Valstijų armija norima padaryti pila, taikos laikui leisto didumo — 280,000 vyrų.

ČEKOSLOVAKAI įsteigė savo laikiną vyriausybę Londone. Dr. Beneš yra tos valdžios galva. Jie dirbs už Čekoslovakijos atsteigimą.

HITLERIS aplankė Varšavą Spalių 6 d. Visos gatvės kur jis pravažiavo buvo apstatytos kariuomene ir sargyba. Nei vienam Lenkui nebuvo leista būti gatvėje Hitlerį važiuojant "pergalės" parade matyti. Varšava 75 nuoš. išgriauta.

IŠ LIETUVOS LAIKRAŠČIŲ

KAUNE, Karo Muzejaus sodelyje, Tautos šventės proga, Rugsėjo 8 d. iškilmingai atidengta du paminklai žymiesiems Lietuvos atbudimo darbininkams — Inž. Petrui Vileišiui ir Martynui Jankui.

KAUNO Miesto Savivaldybė priims moteris į autobusų konduktores tuo atveju jei iš vietų pasitrauktų vyrai konduktoriai arba jei vyrai būtų pašaukti į kariuomenę. Pageidaujama kad kandidatės į konduktores būtų baigusios 4 gimnazijos klases.

DANAS Prof. Blagvad, Lietuvos įstaigų pakviestas, ištyrė Lietuvos pajūrį ir to tyrinėjimo daviniai parodo kad šventosios uosto apilinkėse, per 50 kilometrų nuo kranto, yra daug maisto plokščioms žuvis ir menkės. Jo apskaičiavimu, žvejyba Lietuvos pajūryje turi gražią ateitį ir, gerai suorganizavus, gali duoti kasmet iki 2 milijonų kilogramų žuvis.

TAUTOS ŠVENTES išvaka-karėse, Lietuvos Respublikos Prezidentas pasirašė keliolika malonės aktų. Tais aktais paleisti karinių teismų nubausti 22 asmenys. Civilinių teismų nuteistųjų Respublikos Prezidento malonės aktais paliečiami 82 asmenys.

PRIVATINĖ statyba Kaune eina ir toliau, nežiurint paskutiniųjų neramių įvykių. Visose miesto dalyse auga nauji muriniai ir pašaliuose mediniai gyvenami ir negyvenami trobesiai. Viso iki šiol šymet statybai leidimų Kaune išduota: muriniams gyvenamiems trobesiams 261; mediniams 250; muriniams negyvenamiems — 107, negyvenamiems — 129. Šymet iki Rugsėjo pradžiai jau pastatyta 107 nauji (muriniai ir mediniai) gyvenami trobesiai.

4,000 NELAIMINGŲ ATSI-TIKIMŲ. Žemės ūkio darbu-vietėse per tris mėnesius — Birželio, Liepos ir Rugpjūčio — atsitiko apie 4,000 nelaimių. Draudimo nuo nelaimingų atsitikimų Kasa kasdien gauna po apie 100 protokolų surašytų ryšium su nelaimingais atsitikimais žemės ūkiuose.

LIGONIŲ KASOSE Lietuvoje šią vasarą buvo 71,779 nariai, iš kurių 41,332 vyrai ir 30,447 moterys. Augant narių skaičiui, savaime supranta-ma, didėja ligonių kasų reikala-lai ir socialinio draudimo dar-bas.

NEMUNO kairiajame kran-te prie Aleksoto kasama nau-ja laivams prielauka, kur nuo ateinančio pavasario ga-lės sustoti Nemuno transporto laivai ir baidokai ir prekes iš-krauti stačiai į Aleksoto san-dėlius.

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

Sandariečių Jubilėjinė
Vakarienė, Koncertas

Pittsburgho Sandariečiai rengiasi prie savo 25 metų jubilėjinės vakarienės ir koncerto, kuris įvyks Lapkričio 19 d. Liet. Piliečių salėje, 1723 Jane street. Koncertinę dalį išpildyti nutarta kviešti Lietuvius Meno Draugijos chorą, kuris neseniai susikūręs ir vedamas žinomos pianistės, Mildos Brosky (Virbickaitės). L. M. D. choras pirmą kartą pasirodys Pittsburgho visuomenėi.

Taip pat į programą kviečiama daugiau vietinio talento ir iš Clevelando pakviestas Jonas Brazauskas jaunasis, kuris yra pasižymėjęs skambiniu xylofono.

Nužtekto to, nutarta pakviesti ir programą dalį Jaunosios Birutės iš Chicago.

Viso to surengimo pravedimui išrinkta komisija: ponios Zambliauskienė, Gilienė, Brazauskienė, P. Pivaronas, J. Virbickas, V. Slančauskas, V. Rukkas, F. Rodgers, H. A. Kapturaskas, V. Virbickas ir J. A. Rutkas. Reikia tikėtis kad jie tokį iškilmingą vakarą tinkamai surengs.

PATENKINTI LIETUVIŲ DIENA

Pittsburghiečiai labai patenkinti visu pasirodymu ir ketlione į Lietuvį Dieną New York. Lietuvį ekskursiją į New Yorką rengė vietos Lietuviai Vaizbos Butas. Tam reikalui darbavosi komisija: Ch. K. Pikelis, Adv. E. A. Schultz ir K. Stravinskis. Jų pasidarymu sudaryta suvirš 500 ekskursininkų būris, tarpe jų buvo du chorai iš suvirš 7 dainininkų. Chorų kelionę apmokėjo Vaizbos Butas, \$600. Visi ta ekskursija važiuojo Lietuviai buvo labai patenkinti, nes vagonai buvo skirti tiksliai vieniems Lietuviams, taigi jie dainavo ir šiaip linksminosi nuvažiuodami ir grįždami.

Tas dar kartą parodo kur vienybė ten galybė. Kada visos srovės bendrai dirba, darbo pasekmėmis reikia tik pasidžiaugti.

J. Virbickas.

MIRĖ ONA RAMOSKIENE

Rugsėjo 27 d. mirė Ona Ramoskienė, po tėvais, Butkunaitė, apie 49 m. amžiaus, gimusi ir augusi Jieskagalių k. Troškunų p., Panevėžio ap. Amerikoje išgyveno apie 30 metų. Paliko nuliudime vyrą, Vincą, sunų Antaną ir marčią, taipgi daug kitų giminių.

Velionė buvo darbšti ir gyva moteris, bet po trumpos ligos, po operacijos, mirė.

Tapo palaidota Rugsėjo 30 d. su bažnytinėmis apeigomis, šv. Marijos kapinėse, šeimos rusyje, McKees Rocks, Pa.

Vyras ir sunus dėkoja visiems laidavusiems šermentams ir laidotuviams: giminiams, draugams, visiems parapijoniams, pažystamiems ir klebonui Kun. K. J. Vaišnoraui.

V. A. R.

PRANEŠKITE

Savo Antrašo Permainą

Kuomet rengiatės persikelti kitur gyventi, praneškite savo naują antrašą Dirvos Administracijai, ne paštui, nes paštas nesius jums Dirvos naują vietą jeigu nepriimokės. Parašykite mums už 1c atvirutę prieš persikėlimą į kitą vietą gyventi. — Adresuokite mums trumpai:

DIRVA
Cleveland, Ohio

DIDŽIOJO VIEŠKELIO STATYBA EINA PIRMYN

"Sapnų kelias" nuo Pittsburgho į valstijos sostinę Harrisburgą jau nebėra sapnas, bet virsta tikrybe. Apie kitą Liepos mėnesį tikimasi tą didįjį vieškelį pusėtinai pabaigti, ir neužilgo po to prasidės juomi trafiką lengviausiu galimu būdu per kalnus ir klodnius tarp Pittsburgho ir Harrisburgo.

Visas 160 mylių kelio dabar jau pavestas kontraktoriams, ir darbas visose jo dalyse vartomas.

Visi septyni tuneliai kurie veda tą kelią po apacia eilės didelių kalnų, jau pradėti kasti ir prie jų darbas eina 24 valandas paroje. Prie darbo patatyta 12,000 darbininkų ir daug geriausių tam tikslui reikalingų mašinų.

Iki šiol jau išmokėta apie 6 milijonai dolerių algų darbininkams dirbantiems prie vieškelio statybos. Visas darbas atsies apie \$60,000,000.

Spalio 4 d. prie darbo tame vieškelyje ties Somerset sužeista 9 darbininkai.

Bizniai vis Gerėja

Bizniai Pittsburgho srityje pastarų savaitę bėgiu pakilo iki aukščiausio laipsnio kokiam nebuvo jau per porą metų, skelbia Pitt Biznio Tyrinėjimų biuras.

Kai kitais gerais metais — 1929 ir 1937 — šiuo laiku pradėdavo kristi, šymet pasireiškė kilimas ir gerėjimas.

Pieno industrijoje darbai dar vis gerėja ir kyla, taip pat pirmą kartą pakilo taip gerai minkštos anglies produkcija.

PIENAS Pittsburghe žadama pabranginti 1 ar 2 centais kvortai, po Lapkričio 1 dienos. Dabar kvortai mokama 12c.

TYRINĖJA STATYBOS BRANGUMĄ

Federalės valdžios agentai užvedė tyrinėjimą aukštos statybos kainos Pittsburgho teritorijoje. Sankiama apie 500 asmenų su visais jų rekordais, kas tik turi kokius ryšius su statyba, jos medega ir darbininkų sandymu.

Valdžia turėjo įsikišti kuomet kilo dideli nusiskundimai dėl peraukštos statybos kainos Pittsburgho palyginant su kitų didmiesčių statybos kaštais.

NUTEISTAS MIRTIES BAUSME

CAMDEN, N. J. — Lenky Baptistų pastorius, Kun. Walter Dworecki, nuteistas numirti elektriškoje kedėje už nužudymą savo 18 metų dukters, Wandos. Teisėjai rado jį kaltu ir išnešė mirties nuosprendį be rekomendacijos pasigailėjimo.

Kun. Dworecki apkaltintas pasamdymu 21 metų vaikiną, šėwuko, kuris jo dukterį pasmaugė tikslu išgauti jos gyvasties apdraudos pinigų, sumoje \$2,500. Zudytojui tėvas pažadėjo užmokėti \$100 už jo darbą, bet prižado neišpildė, iš to viskas išėjo aikštėn. Šėwuk taipgi laukia teismo.

KAUNO miesto savivaldybė pradėjo atstatyti istorinę Kauno pilį. Šymet bus atlikta esamų pilies sienų sustiprinimai. Silpnės pilies vietos atstatyti išardomos ir atstatomos iš naujo.

Biznieriams ir Profesionalams Reikia Artintis su Visuomene

Amerikos Lietuvių Ekonominio Centro Valdybos Laiškas Biznieriams ir Profesionalams

NUJA VALDYBA IR NUMATYTI DARBAI

Rugsėjo 11 dieną New Yorke įvyko Amerikos Lietuvių Ekonominio Centro suvažiavimas, kuriame tarp kitų dalyvavo ir kalbas pasakė žymus Lietuvos ir Amerikos Lietuvių gyvenimo vadai. Visų kalbos buvo taikomos ir reikalingos Amerikos Lietuviams stiprintis ekonominiai, biznieriams ir profesionalams organizuotis, ir visai išeivijai risti arčiau savitarpį.

Kalbas sakė Lietuvos Ministras P. Žadeikis (jo kalba buvo priduta raštu, nes ponas Ministras negalėjo asmeniškai dalyvauti), Lietuvos Generalinis Konsulas Jonas Budrys, Konsulas P. Dauzvardis, Dr. J. Šliupas, Prof. K. Pakštas, Garbės Konsulas Adv. A. O. Salna, Lietuvos Verslininkų Sąjungos atstovai, A. Briedis, Dr. Kaškelis ir J. Valentukonis.

Suvažiavime išrinkta nauja valdyba iš šių Amerikos Lietuvių Vaizbos Butų narių:

Pirmininkas — Charles K. Pikelis, iš Pittsburgh, Pa.

Vice Pirmininkai — Dr. Aukštikalnis, iš Waterbury, Conn., ir F. Petrulis, iš N. Arlington, N. J.

Sekretorius — K. S. Karpus, iš Cleveland, Ohio.

Iždininkas — A. S. Trečiokas, iš Newark, N. J.

Prisilaikydama suvažiavimo pareikštų minčių, pageidavimų ir tarimų Ekonominio Centro Valdyba imasi darbo savo brolių Lietuvius tarpe išeivijoje ir pradės užmegsti artimesnius ryšius su ekonominėmis organizacijomis Lietuvoje, kaip tik ten pradės dalykai nusitovėti del šiuo tarpu įsisiubavusio karo.

Amerikos Lietuvių tarpe Ekonominio Centro valdyba imasi vykdyti sekančius būtinus mūsų susistiprinimui darbus:

1. Kviečia ir ragina visose kolonijose kur tik randasi Lietuvius biznierių ir profesionalų skubiai sudaryti savo organizaciją, ar tai Lietuvius Vaizbos Butą ar Lietuvius Biznierių ir Profesionalų Sąjungą, ir apie savo susiorganizavimą tuojau pranešti Ek. Centro Valdybai. Reikalinga prisijūti visų į tą organizaciją susirašiusių narių ir vietos valdybos sąrašą. Kur patys nepajėgs sutverti tokios organizacijos del stokos informacijų, prašome tuoj kreiptis į Ek. Centro valdybą.

2. Visi esanti Lietuvius Vaizbos Butai ir Profesionalų ir Biznierių Sąjungos prašomos tuoj išrinkti vieną savo narį ir įgalioti jį būti jų atstovu Ekon. Centre. Jis skaitysis Ekonominio Centro atstovas jų kolonijoje ir padės Centro valdybai vykdyti įvairius užsibrėžtus darbus. Toks atstovas gali būti jų organizacijos pirmininkas arba ir šiaip narys kuris interesuojasi ir turi laiko veikimui.

ARTINKIMES SU VISUOMENE

3. Seniau gyvuojanti ir naujai susidarę Vaizbos Butai arba Sąjungos pradėkit vykdyti savo kolonijose programą "Biznierių ir Profesionalų Artinimosi su Visuomene" ir įgyvendinti obalsą "Savas pas Savą".

Iki šiol ir biznierių ir profesionalų bėdavoja kad Lietuviai vien kitų neremia, eina pas kitataučius, o kai reikia kokios pagalbos tik tada kreipiasi į savus. Tame kaltė ne visuomenės bet pačių biznierių ir profesionalų. Jie, budami gabūs, sumanus biznyje ir profesijoje, privalo būti Lietuvius gyvenimo vadais, veikėjais ir darbininkais savo kolonijoje ir dėti pastangas auklėti savo vientaučius prie supratimo kaip svarbu ir būtina yra remti savus, saviems išvien laikytis, nes tik tada Lietuviai visur bus stiprūs ir privers kitus skaitytis su savim.

Susitartinimą su visuomene galima praversti rengiant linksmus vakarėlius su dainomis, muzika, trumpomis kalbomis apie artinimosi ir savųjų remimo reikalingumą, su šokiais. Tiems vakarėliams biznierių ir profesionalų suaukėja reikmenis ir Lietuvius kviečia atsilankyti be jokios įžangos

arba padarant visai mažą įžangą kaštams padengti.

Tuose vakarėliuose reikalinga gražiais pamokymais raginti Lietuvius visuomenę prekiauti su savais biznierių, eiti pas savo profesionalus, ir vien remti Lietuvius einančius į Amerikos politiką; apie savo veikimus reikalinga rašyti Lietuviškuose laikraščiuose, ir raginti Lietuvius remti savo spaudą, kuri yra ir bus Amerikos Lietuvius visuomeninio gyvenimo vadovė ir talkininkė ekonominuose ir kultūriniuose darbuose.

Vasaros metu rengti tokius pat draugiškus išvažiavimus, piknikus, sukviečiant savo kolonijos Lietuvius pasilinksminėti, arčiau susidraugauti su savo biznierių ir profesionalais.

GARBĖ DALYVAUTI TARPE ŽMONIŲ

Kai kurie profesionalai mano kad jiems netinka maišytis su paprasta visuomene. Bet jie daro didelę klaidą. Visuomenė labiau gerbia tuos profesionalus kurie darbuojasi Lietuvius gyvenime ir kurie visur dalyvauja. Lietuvius darbininkui yra garbė kad jis gali pasiveikti, palinkėti profesionalui "gerą dieną" ir išgirsti iš jo gražų simpatišką žodį. Tiktai tokiems profesionalams gali būti nepatogu visuomenėje rodytis kurie nemoka prideramai užsilaikyti ir nenori kad žmonės matytų jų kokio nors neaktiško elgesio.

Tai, pradėdami savo darbą, mes, Ekonominio Centro Valdyba, patiekiam jums, biznierių ir profesionalai, viršųje telpamus darbamuisi pasiūlymus. Toliau priklausys nuo jūsų pačių, kaip su savo

Lietuviais susidraugauti, kaip gauti jų pritirimą ir paramą jūsų bizniuose ir profesijose.

Kas bus reikalinga iš Ekonominio Centro Valdybos, mes visada mielai jums pateiksime žinių, laiškais ir per spaudą.

ZODIS VISUOMENEI

Lietuvių visuomenę kviečiame būti draugais savo biznierių ir profesionalų. Žinokit kad tik savas jums geriausias pagalbės jūsų bėdoje ar nelaimėje, todėl savas turi visada būti vertas jūsų paramos kada jūs atliekat savo biznio reikalus ar reikalingi profesionalo patarnavimai.

Vaizbos Butai ir sąjungos prašomos skubiai atsilipti į tai kas iš jūsų prašoma — prisijūti savo išrinkto atstovo vardą ir antrašą Ekonominio Centro valdybai kuogreičiausia.

Jei reikalinga naujiems Butams tvirtis įstatų ir informacijų, jas tuoj gausit atsikreipdami į Ekonominį Centrą. Kur bus nepertoli ir patogų, visada jums mielai pagelbės sutverti jūsų kolonijoje Vaizbos Butą atsilankydamas Ekonominio Centro valdybos narys, arba jau esančių kitų kolonijų Vaizbos Butų atstovai.

Visi išvien, broliai Lietuviai, imkime darbo organizuotis ekonominėje kryptyje. Šiame darbe neturi būti maišoma nei religija, nei pažiūros, nes biznyje ir profesijoje visi esam lygūs. Pasidaruokime, pažūrėsim kiek daug galim nudirbti laikydamiesi išvien.

AMERIKOS LIETUVIŲ EKONOMINIS CENTRAS,
Charles K. Pikelis, Pirm.
629 — 54th Street,
Pittsburgh, Pa.

TRUMPOS ŽINIOS (IS MUSŲ LAIKRAŠČIŲ)

• CHICAGO, Ill. — Lietuvius Vaizbos Butas Chicagoje pasiuntė Sovietų diktatoriui Stalinui kablegramą, kuriame pareiškia pageidavimą kad jis panaudotų savo įtaką gražinti Lietuvai Vilnių.

—Chicago Lietuvos, Bridgeport kolonijoje, pasiryžė statyti savo kandidatą į Illinois valstijos legislaturą sekančiais rinkimais, nes iki šiol Lietuviai neturėjo jokios reprezentacijos valstijos seimelyje.

—Lietuviai katalikai Chicagoje pakėlė protestus jog neims Lietuvius Auditorijos deleto pareigoms ateityje dėl to kad komunistai ir socialistai laidodami "kun". Mockų toje auditorijoje buvo pašarvoje. Mockus prieš keliolika metų savo kalbose po plačią Ameriką užsiėmė tikėjimo dergimu.

—Adomas Micevičius, jaunasis Birutės choro narys, gavo pakvietimą griežti Kansas City Simfoniniam orkestre ir išvažiavo į Kansas City.

• WORCESTER, Mass. — Čia kalbėjo A. Bimba, Laisvės redaktorius, labai išgirdamas Sovietų Sąjungą. Publika likosi suvilita, nes pasirodė kad komunizmo vergas ir liekasi vargu.

• BROOKLYN, N. Y. — Lietuvius Spaudos Korporacijos Vienybės dienraščio leidėjų suvažiavimas įvyko Spalio 8 d., SLA. salėje.

—Laisvė, komunistų dienraštis, paminėjimui 25 metų jubilėjaus nuo to dienraščio isteigimo, surengė suaktuvių vakarienę. Vakariene buvo labai menka, kaip publikos skaitlium taip ir kitais atžvilgiais. Mat, komunistų sekėjai likosi apvilti Stalino susidraugavimu su Hitleriu.

LIET. ATSTATYMO B-VĖS KOMISIJOS NARIO PAREIŠKIMAS

Rugsėjo 1 d., Vienybės editoriale Lietuvos Atstatymo B-vės reikalų tarp kitko parašyta: "Nejaugi skundėjai negalėjo palaukti iki likvidacijos komisija baigs savo darbą..."

Apart to, spaudos dalyje neseniai tilpo p. A. Mikalauko, L. A. B-vės pirmininko straipsnis, kuriame tarp kitko ir parašyta: (1936 metų seime) "...nutarė bendrovės turtą likviduoti ir gautą pinigų sumą išdalinti šerinkams. Tas darbas buvo pavestas specialiai komisijai tam reikalui išrinktai, į kurią inėjo Dr. B. K. Vencius, J. Ambraziejus, ir Lietuvos vice konsulas P. Dauzvardis, kurio vietą vėliau užėmė Jonas Budrys, Lietuvos Generalinis Konsulas New Yorke".

Kaip 1936 metų šerinkų sąjoms išrinktos likvidacijos komisijos narys turiu garbės pareigą kad nepaisant pirmo ninko pareiškimo, deja, ši komisija negali savo darbo "baigti", kadangi ji dar negavo galimybės to darbo netgi pradėti, ir iki šiol direktoriai tebeveda visus bendrovės reikalus.

Pati mūsų komisija turėjo brods, porą posėdžių, iki jos pirmininkas p. Dauzvardis išvyko Chicago ir savo vietą užleido p. Budriui. Šiais metais įvyko tik vienas komisijos posėdis. Pernai ir šymet atskiri komisijos nariai buvo kelais atvejais kviešti į direktyvų posėdžius, kur paaiškėjo kad bendrovės turtas yra likviduojamas. Likvidacijos komisijos nariai tokiose posėdžiuose dalyvauja tik patariamai balsu, o nutarimus daro ir vykdo patys direktoriai.

Komisija iš direktorių negavo jokio turto nei reikalų, ir direktoriai mus informavo kad patys per tris metus turta patys ir pinigų ir likusių sumų

MIRIMAI

AMERIKOJE MIRĘ IŠEIVIAI LIETUVIAI

MIRĖ 4200 IŠEIVIŲ LIETUVIŲ

Nuo šio skyriaus įvedimo, Vasario mėn. 1937 metais, iki šio numerio čia jau tilpo 4200 mirusių Lietuvius išeivių vardų.

ENDZELIS Pranas, viduramžis, nevedęs, mirė Rugsėjo 14, Clairsville, Ohio. Paėjo iš žemaitijos.

GEDRAITIS Jonas, 25 metų amžiaus, mirė Spalio 1 d. automobilio nelaimėje, Dayton, Ohio.

DELETISKIS Kasparas, pusamžis, mirė Rugsėjo 10 d., Chicagoje. — Šiaulių apsk., Kruopių par., Girkiškio kaimo. Amerikoje išgyveno 29 metus.

KILNAS Ona, mirė Rugsėjo 12, Ladd, Ill.

KENISKIS Vladas, 21 metų, užmuštas automobilio Rugs. mėn.

KVIETKUS Juozas, mirė Rugsėjo mėn., Philadelphia, Pa. JAKONIS Petras, mirė Rugsėjo mėn., Philadelphia, Pa.

ANTANAVIČIUS Juozas, 34 metų, mirė Rugsėjo 18 d., Buenos Aires, Argentinoje. Paėjo nuo Molėtų. Argentinoje išgyveno 10 metų.

DEVEIKIS Ignas, 57 metų, mirė Rugsėjo 18, Buenos Aires, Argentinoje.

RAKAUSKAS Jonas, 34 metų, mirė Rugsėjo 17, Montevideo, Urugvajuje. — Zaslų val., Leičiškių k. Urugvajuje išgyveno 10 metų.

BALTUTIS Jonas, pusamžis, mirė Rugsėjo 25, Chicagoje. — Tauragės ap., Naujamiesčio par., Užsusių k. Amerikoje išgyveno 35 metus.

MISEVIČIUS Pranas, pusamžis, mirė Rugsėjo 24 d., Chicagoje. — Raseinių apsk., Kaltininių par., Orvidiškių dvaro. Amerikoje išgyveno 24 metus.

PANSAVIČIUS Antanas, 66 metų, mirė Rugsėjo 25, Chicagoje. — Rokiškio ap., Marabielio val., Skapiškio p. Amerikoje išgyveno 35 metus.

IUSKIENĖ Petronė, 70 metų, mirė Rugsėjo m., Indiana Harbor, Ind.

MALSALSKIS Mikas, 50 metų, mirė Rugsėjo 21, Chicagoje. — Kėdainių ap., Airiogalos val., Butkiškės par., Balkių k. Amerikoje išgyveno 35 metus.

GUDEMSKIS Petras, 50 metų, mirė Rugsėjo 24, Brooklyn, N. Y.

atduos komisijai išdalinti tarp šerinkų.

Dr. B. K. Vencius, Likvidacijos Komisijos narys

KARPIENĖ Pranė (Jakubauskaitė), mirė Rugsėjo 27 d., Chicagoje. — Raseinių apsk., Skaudvilės par., Šiurpiskės dvaro.

BAGDONAS Jonas, pusamžis, mirė Rugsėjo 26, Chicagoje. — Utenos ap., Anykščių p., Kiškių k. Amerikoje išgyveno 27 metus.

JOMANTAS Kazys, mirė Rugsėjo 13, Brooklyn, N. Y.

GAIDELIENĖ Marė (Mockaitė), pusamžė, mirė Rugsėjo 16, Chicagoje. — Raseinių ap., Skaudvilės par. Amerikoje išgyveno 25 metus.

SUKYS ZIGMANTAS, pusamžis, mirė Rugsėjo 15, Chicagoje. — Panevėžio par., Miežiškių k. Amerikoje išgyveno 31 metus.

WALTER Elenora (Ežerskaitė), 40 metų, mirė Rugsėjo 15, Chicagoje, kur buvo ir gimęs.

ARMONTA Juozas, 49 metų, mirė Rugsėjo mėn., Geyser, Mont.

LIPSKIS Jonas, 50 metų, mirė Rugsėjo 18, Chicagoje. — Šiaulių ap., Guminių kaimo. Amerikoje išgyveno 30 m.

SARGAUTIENĖ Monika (Skodytė), 53 metų, mirė Rugs. 21, Chicagoje. — Panevėžio apsk., Miežiškių par. ir kaimo. Amerikoje išgyveno 29 metus.

DAYTON, OHIO

BALIUS. Daytono Lietuvius R. K. Draugijų Sąjūs rengia balių šv. Kryžiaus parapijos salėje, šeštadienio vakare, Spalio 21 d. Bus duodama dovanos už nepaprastus maskaradus ir kiti įvairumai. Įžanga į balių tik 10c. Daytonietis.

SPAUDOS darbai yra Dirvos Spaustuvės specialybė. Atlieka:

- PLAKATUS
- LAISKUS
- VOKUS
- KONSTITUCIJAS
- BILJETUS
- ir kitokius.

Draugijos, biznierių, organizacijų, pavienių — paveskite savo spaudos darbus mums.

Klauskite mūsų kainų — atsakymą gausit greitai.

- Darbą Atliekam
- G E R A I
- G R A Ž I A I
- G R E I T A I

DIRVA
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio

"DIRVA"

1.00

(už pusę metų)

Už naujas prenumeratas savo arba kitiems užrašant, mokant pilną metinę prenumeratą \$2, po senovei duodame \$2 vertės knygų dovanų. Kalbinkit savo draugus užsiprenumeruoti "Dirvą".

"DIRVA"

6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio.

Gerb. SPRAGILAS

GERB. SPRAGILAS APIE SVIETO MARNASTIS

Nuo pat Adomo ir Jievos laikų tarp žmonių įviso paprotis norėti to ko neturi, ir grobt tą kas kitam priklausio, ir taip turbūt bus iki šio margo svietelio pabaigos ir galo.

Pirmutinė mūsų mama gerb. Jieva užsimanė užginto vaisiaus ir nežiūrėjo į kokią bėdą įtraukia save ir gerb. Adomą.

Nuo to laiko taip ėjo ir ėjo ir atėjo iki mūsų pakalėnijos.

Lenkai norėjo Vilniaus, pasirašė su Lietuviais taiką, kad Lietuvius apgauti, ir pasiuntė Želigovskį, kuris su pakeltu kardu šoko prieš Lietuvius — Vilnių paėmė, ale dabar sako jį patį bolševikai pasmaugė. Išsipildė: kas pakelia kardą, tas pats nuo kardo žūsta.

Varšavos ponai užsimanė ir Čekoslovakijos — ir vėl galvojo ir sugalvojo kaip to užginto vaisiaus gauti atšikasti: jie leido Hitleriui pasigrobt Čekoslovakiją, kad ir jiems nors uodegėlės galas tektų. Ir teko — ale Hitleris tos uodegėlės nepaleido, atsekė pasukui ją iki pat prošepanų nasrų ir Lenkiją suplėšė. Lenkija buvo didelė ir galinga — dar norėjo būti "od morza do morza", ir pavergė po savim kitas savo kaimynes tautes, ale atsirado du dar godesni už Lenkus sylinčiai, kurie atliko Lenkijos suplėšymo darbą.

Dabar tiedu vyrai galiu- nait mislina kad jie gali imti ir praryti kitas šalis ir mano kad nėra už juos didesnių ir galingesnių.

Jie užsigėdė užginto vaisiaus — to ko gamta neleidžia turėti — svetimų žmonių savo vergijoj.

Stalinus užsimojo ir pasigrobė Ukrainą, Baltgudiją ir trečdalį Lietuvos.

Hitleris gavo pusę Lenkijos ir ryja seilę žiurėdamas į Rumuniją ir kitas kaimynes tautas.

Stalinus prisikabino prie mažos Estijos, kaip vilkas, kaltindamas tą mažą šalį už tai kad kokie nors submarinai drumsčia Sovietams Baltijos vandenį.

Stalinus tik prisisapnavo submarinus, ir tuoj atsibūdęs ėmė už tai kaltinti Estoniją.

Atsimename, kaip Stalinus derybose su Anglais ir Prancuzais reikalavo "garantijų" Estijai, Latvijai ir Suomijai. Dabar mes suprantam kokių "garantijų" jis įieškojo. Tas garantijas jam davė Hitleris, ir draugas Stalinus, tas mažų tautų "užtarėjas", tuoj išsižiojo mažas tautas ryti.

Labiau pasidrasinęs imsi ir prarys Estiją — ale ar tas jam išeis ant gero, tai tik Hitleris gali pasakyti.

Kalbino ir prisikalbino

Latviją, ir paskiau Lietuvą, padaryti Sovietų meškinui apsaugą nuo Hitlerio ir Britanijos...

Lietuviai matyt daugiau spyrėsi, didesnę komisiją į Maskvą nusiuntė, tai gavo sau Vilnių ir Drukijos pakraščius.

Kaip dabar bus su mūsų raudonukų spauda: ji dar nei nepradėjo rėkti kad Čamberlinas eitų vaduoti Lietuvai Vilnių iš Stalino nelaisvės!

Biskis po biskio, kaip išrodo, du banditai draugai rys ir prisirys Europos šalių tiek kad vėl ateis prie to neišvengiamo įvykio — sprogo.

Sprogo Lenkija, kaip matėm, pat po mūsų akių — del to kad ji buvo per daug svetimų tautų nurijs.

Persirijęs mažų tautų ir atsižymėjęs žmonių spaudimu sprogo Rusų batiška caras. Sprogs ir Stalinas. Pliš ir Hitleris — del to kad kuo daugiau užginto vaisiaus priris tuo greičiau pradės pilve gurguliuoti, pustis, ir ateis ta neišvengiama valanda — vidujinė eksplozija.

SAKO, STALINAS IŠŽUDĘ 35,000 RUSŲ

Washington, Spalių 11. — Gen. W. G. Krivitsky, kuris sakosi per 17 metų tarnavęs Sovietų šnipų vadovybėje, Dies komiteto tyrinėtojas komunistų akcijoms Amerikoje tikrina jog per 1936-37 metų "apvalymą" Stalinus išžudė 35,000 Rusijos raudonosios armijos karininkų ir apie 400,000 kitų asmenų įkalino ar ištrėmė.

KRIKŠTYNOSE

Šalia kitų įvairių pasikalbėjimų, viena Lenkė sušuko:

"Tegul Ponas Dievas apgina! Kur musų Čenstakava! Kur yra ta švenčiausi Panele? O Dieve, Vokiečiai jau viską savo kojom sutremė, kas buvo mums šventa ir brangu! Pagalios, kur tas Šventas Tėvas? Kur atsidurė musų bažnyčios, kurios šioje šalyje sunkiai uždėrė baltas pasistatė! Matomai, visi mus apvylė ir apleido! Neturime draugų! Pagalios ir musų senąją tėvynę užgrobė!"

Tuomet šeimininkas pertraukė jos aimanavimą ir pareiškė: "Bet kaip girdėti tai Lietuva likosi čia. Panevaš, jei jau nėra Lenkijos tai dabar mes busime Litvinai".

Gaila eilinių piliečių Lenkų, kad jiems dabar prisieina nukentėti tokios pačios širdgėjos kokia kentė Lietuviai tautos žmonės kuomet Lenkų biurokratai užgrobė musų Vilnių, Lietuvos sostinę.

Vienas iš svečių įsimaišė į kalbą, drąsiai pareiškdamas: "Panstvo, prašau nejuokant iš Litvinų! Juk visi žinome kad Lenkija turėjo didelę armiją, pakankamai amunicijos ir maisto. Bet per pora savaičių Lenkijos neliko. Del ko taip stojosi? O tai štai del ko: Lenkija neturėjo Litvino karvedžio, gudraus strategiko.

"Taip, panstvo, Lenkija neturėjo Vytauto, kuriam su Vokiečiais kaujantis ties žalginiu, net šeši žirgai krito po juom, kariuomenę komanduo- jant.

"Berods, šiandien Lenkiją vadovavo ponas Moscickis, bet, matote, valstybę apsaugot nuo priešo, o tuo labiau vadovaut kariuomenei, atsiprašau, šleikta netinka. Šitam reikia tvirto, pastovaus ir išmintingo vyro, kokiais yra tikri Litvinai."

Bernadukas.

Kelionė po Musų Lietuvą

Rašo ONA KARIPIUS.

(Tęsinys iš pereinio nr.)

PATENKU Į DILGĖLES. — IŠPIRKOM VISAS BARONKAS. — PASIEKIAM ZARASUS — TĄ "LIETUVOS ŠVEICARIJĄ".

RUGPJŪČIO 3, trečiadienis. Buvo apie septyni valanda ryto kai mes atsikėlėm iš savo miego šienė ir ėjom į paežerį išsimaudyti, nes man rodėsi kad labai reikalinga buvo, nusiplauti žolių seklas ir šiaudus. Kuomet nuėjom prie ežero jau užtikom nekuriuos vaikinus jau taškantis vandenyje ir žaidžiant. Mes gi sumanėm išsimaudyti gerai nuogos, taigi norėjom pasislėpti nuo vaikinių: nuėjom toliau pakraščiu kur jau susiaurėja ir dumblina, ir krumai auga prie pat vandens. Čia aš įsilindau į tankius krūmus nusiengti, ir tuoj pajutau kad man niešti ir peršti blaizdos ir šlaunys. Išsyrė kreipiau į tai dėmesio, pamaniau kad tai bus nuo šieno, bet pirm negu spėjau pilnai nusiengti jau pradėjau kasytis ir patėmėjau kad mano blaizdos paraudusios ir išpurtsios. Kas dabar atsitiko! ar aš sergu ar kuo užsikrečiau? Gerai žinau kad jaučiuosi gerai, neturėjau nei karščio. Kaip tik tuo laiku man kaip žaibas užėjo mintis, aš turbūt patekau į dilgėles! Staiga man prisiminė mano tėvų pasakojimai apie dilgėles ir kaip jos degina odą. Aš jų dar nebuvau mačius ir nepažinau, nors keletą kartų čia pat Lietuvoje man jas rodinėjo, bet tos buvo žolėje ir nedidelės, taigi tik tiek ką aš apie jas ir žinojau. Niekad nei nesapnavau kad jos išauga į tokius didelius krūmus kokios dabar patekau! Taigi bėgau iš jų kaip tik pajėgiau ir šokau į ežerą. Šaltas vanduo buvo toks geras ir gaivinantis, taip kad į kelias minutes užmiršau apie niežėjimą ir dilgėles ir turėjau tikrai smagų laiką maudydamosi; šaltas vanduo apramino niežėjimą ir po dvidešimties minučių pasimau- dydmo ir gero išsimazgojimo mui- liu jaučiausi kaip naujas žmogus.

Iš šio patyrimo aš tikrai ką nors išmokau, ir dabar žino- jau kad pažinsiu dilgėles kada tik jas pamatysiu. Po gerų pusryčių, prisiskyrė naujų gėlių iš Kun. Brei- vos darželio, mes vėl išvažiavom, dainuodami savo padėką ir atsisveikinimą savo šeimi- ninkams. Trečia diena kelionės, ir vis saulė taip skaisči ir karšta. Nevažiavom nei penkiolika minučių kaip busas sustojė tipiš- kame kaime ir musų profesori- us išlipė ir sakė sugrįž už minutes laiko. Ir tikrai, už minutes jis grįžo nešdamasis tikrą Lietuviską molinę puodynę. Toje puodynėje kaip tik buvo tikro Lietuvos medaus. Musų gerasis profesorius ir "karalius", visada susirupinęs mūsų gerove, dabar sakė mes turim valgyt medaus, nes mu- sų balsai užkime ir šiurkštūs nuo nuolatinio dainavimo, o medus yra geriausias vaistas užkimusioms gerklėms patai- syti. Taip tai, tikru Lietuvos- ku šeimynišku būdu, puodynę ir vienatinis šaukštas ėjo nuo vieno prie kito buse, kuomet mes važiavom tolyn, ir visi pa- sinaudojo šiuo skaniu pavaiši- nimu. Per praėjus dvi dienas mes puotavom ne tik valgymo laikais, bet kiekvieną kartą kai važiavom per kokį nors miestelį kur buvo krautuvė, pirkom saldinių, arba vaisių, arba tų garsių Lietuvos baronkų ir taip visą laiką valgėm.

Dabar mes įvažiavom į Sala- ką, ir čia užtikom impozuojan- čią ir ypatingiausią bažnyčią visoje Lietuvoje. Puikus auk- štas pastatas, pabudavotas iš vieno rąstų tašytų akmenų. Aplink bažnyčią šventorius ir- gi apvestas didele tvora-siena taip pat iš tų rąstų tašytų akmenų. Tai tikrai buvo ver- tas pamatymo vaizdas.

Kaip paprastai, pravažiuo- jant miestelį bent kas iš mu- sų burio pirkto kokių nors ska- numynų mums užkandžiuti. Šį popietį, kuomet mes priva- žiavom vieną mažą miestelį, kurio nei vardo neatsimenu, ir sustojom apžiūrėti bažnyčią, mes nekurię iš burio ėjom pasivaikšioti ir užtikom mažą keptuvę, kurios kepamos duos- nos kvapnis galima buvo už- uosti visoje aplinkėje. Užti- kom kepėją ir jo žmoną bai- giant ruošti tuos trapius, gra- žius geltonus mažučius "beige- liukus" (baronkaites). Tik pa- manius apie jas mums pradė- jo seilė rytis, bet musų nelai- mei jie neturėjo nei vienos par- duoti, o tos naujos buvo dar negatavos, tačiau kepėjas už- tikrino mus kad už kelių mi- nutų jos bus iškepusios ir ga- lėsime gauti kiek tik norėsim.

Mes taigi ir laukėm ir žiūrė- jom kaip jie pjaustė teslą, su- ko baronkėles, paskui virė ir po to dėjo ant placių medinės lėšės ir leido į karštą pečių. Nekantriai mes laukiam švie- žių baronkėlių, dainuodami sa- vo mėgiamas dainas kepėjui ir jo žmonai, ir štai! prie musų dainų garsų iš karšto pečaus išėjo tos geltonos saldžios, ska- nios mažutės baronkaitės, ku- rias taip mėgstama maži Lietu- vių vaikai ir mergaitės. Ke- pėjo žmona suvėrė jas ant šniurėlių po dešetką už puse lito, nekurię mes nusipirkom po kelis šniurus, tuo laiku kiti musiškiečiai pradėjo musų įieškoti ir užtikė čia keptuvė- je ir jie sustoję ir laukė iki vėl bus iškepta nauja eilė ba- ronkėlių, nes ir jie visi norėjo nusipirkti. Pagaliau po virš valandos mes išvažiavom su šniurais baronkų, mes visi bu- vom tiesiog apsikabinę jomis.

Nekurie turėjo po tris, kiti po penkis, dešimtis šniurų, ir mes apsikabinom baronkom kaklus kaip vainikais, iškabi- nom visa busą palangiais ir pa- lubėje, virš musų galvų: visur buvo tik baronkos ir baronkus, siubuojančios prieš musų akis. Tikrai mes atsivalgėm baron- kų įvalias. Vieną suvalgius tuoj norėjosi kasti kitą, jos buvo tokios skanios.

Vėliau mes sustojom prie kito ežero pasimaudyti, ir vėl tesėm toliau į savo kelionės tikslą šį vakarą, Zarasus, Lie- tuvos Šveicariją, ežerų kraštą.

Pribuvom į Zarasus vakarie- nei, ir belaukiant nekurię vėl nuėjo į ežerą pasimaudyti, pa- kalnėje nuo kur veda į Aušros vilą, vasarnamį ir restoraną. Zarasų burmistras, Jonas Va- lukonis, vakarienės metu prisidė- jo prie musų; pirm vakarie- nės mes ėjom į ežerą paplau- kyti vadinamomis "baidarė- mis". "Baidarė" yra mažutė valtelė, su vieta du dviejų, ir varoma irklų kuris turi lopot- as ant abiejų galų. Jos yra labai lengvos valtelės ir visai lengvos operuoti. Po kiek lai- ko prie šio sporto, mes persi- keitėm į didesnes ir sunkesnes valtis ir išplaukėm toliau į eže- rus, kurie ėjo vienas į kitą, nu- smaigytį didelėmis ir mažes- nėmis salomis. Ant nekurių salų išlipom ir pažaidėm neku- riuos Lietuvos žaislus. Tu- rėjom įvalias juoko; prie musų prisidėjo ir linksmos Sv. Pran- ciškaus vienuolės.

Viena tų salų buvo Zarasie- čių gegužinių vieta, kur jie at- vyksta pasilsėti po dieninio darbo. Čia išstatyta nauja pa- silinksminimo ir užkandžių sa- lų, ir kiek galėję įsižiūrėti tai ir čia gegužinės vieta panaši kaip pas mus Amerikoje. Tik įsivaizduokit keliavimą į pik- niką ne automobilii dulketais ar cemento keliais, bet valti- mis per vėsų vandenį ramiu ežeru.

Iki baigėm savo ekskursiją po daugelį salų, saulė pradėjo leistis ir mes grįžom į "Auš- ros" vilą, kur ant verandos su- sėdė išlėjomes ir kalbėjomes su burmistru p. Valukoniū. Atėjo ir vakarienė, su visai ne- tikėtu skanumynu! tikrais Lie- tuviškais bulviniais blynais. Jie gerėjosi musų daina "Bly- nai", taigi nusprendė kad bly- nai bus mums geriausias val- gis, kaip musų daina to praše. Tie blynai buvo tokie skanūs kad nespėjo lėkštę po lėkštės iš virtuvės nešti, ir vis nyko. Užsigardavimui musų oficialis šeimininkas, ponas burmistras, pavašino mus skainiais "le- dais" (ice cream), ir tikrai šį vakarienę ir dieną buvo užbai- gta puikiai.

Po vakarienės, kuomet buvo atliekama paskirstymas kur mes katras nakvosim, ponas burmistras nusivedė mus ne- toliose nuo vilos parodyt nau- jai statydamą šliuozinę, ren- giamą žiemos sportui. Buvo įdomu matyti ir aš įsivaizduo- ju kad jie čia turi smagų laiką žiemos sporto sezonu, nors apie šitokį žliuozinėjimą (skiing) aš žinau tik tiek kiek matau filmose. Zarasai yra ne tik patogi vieta vasarajimui, su pirmynsi laivais ir maudymu- si, bet ir labai ideališkas žie- mos rezortas, su žliuozinėjimu, šliaužiojimu ir rogutėmis va- žinėjimu ir kitais daugybe ak- tivijų sportų.

Kuomet mes sugrįžom, jau buvom paskirstyti po įvairius namus, kur gerieji žmonės da- vė mums vietos pernaktvoti. Ėjom po porą ir po tris, kiek kur galėjo sutalpinti. Mums įdavė antrašą ir nurodymą kaip ten nueiti, ir sakė ten mu- sų jau laukia. Einant į savo nakvynės vietą turėjom pro- gą pamatyti ir miestą. Mėne- sienoje buvo tikrai gražu, gat-

JUSŲ SVEIKATA

PIRMIEJI DANTYS

Rašo Dr. G. I. BLOŽIS.

* * *

Normališkai kūdikis trečius metus baigdamas, baigia ir ei- liuoti savo tuolaikinius dantu- kus. Suprantama, tuomet mo- tinos bei auklėtojai turi pri- žiūrėti kūdikio dantis kad jie būtų švarūs ir sveiki. Bet ap- gailetinias dalykas, motinos to nepadaro ir didumoje net ne- kreipia dėmesio į vaikų dantis, iki vaikas pradeda atkartoti- nai nerimauti iš skausmo.

Tankiai dantų gydytojai gir- di motinų išsireiškimą, esą, "kam tuolaikinius dantis rei- kia gydyti ir taisyti, vistiek jie kris, tai lai sau kirmyja, iš- sikals kiti". Tiesa, tuolaiki- niai dantys iškris ir pastovieji išsikals, bet reikia nepamiršti jog jiems yra skirtas tam tik- ras laikas ir jie turėtų vaikui tarnauti per tą laiką, nes pra- rasti peranksti ar laikyti per- ilgai vistiek negerai, tokiu bu- du auklėtojai turėtų susipa- žinti su vaikų dantų dygimo ir kritimo metlaikiu, o nesakyti lai sau vaikų dantys puna, nes kiti išsikals.

Taigi, tėvai gerai žino jog kūdikis gimęs turės kada nors ir mirti, tat kam jį varginti, auginti, lai sau miršta tuojau. Tačiau tokio įvykio tėvai ne- nori turėti bei matyti, o norė- ty kad jų vaikas tinkamai už- augtų ir linksmai atgyventų jam skirtą metų eilę.

Neužgincijamas faktas kad motinos pareigos yra nepavy- dėtinios, nes su vaikais yra la- bai sunku susiderėti, jie visuo- meti suranda įvairias priežas- tis kad tik apsilenkti su moti- nos įsakymu užduotim. Bet jeigu tėvai visai apleidžia ir vaikams neuždėda jokios disci- plinos bei tam tikrų pareigų, tą jau galima pastebėti ant vaiko bendro švarumo, ypatin- gai ant dantų: dantys parudy- ją apie šaknis ir priešakiniai prie smegenų dikčiai pažaliavę, smegenys paraudonavę, tarp išpuvusių dantų maisto lieka- nus; kiti dantys visai nutrupė- ję, o apie užsikrėtusias šaknis puliai veržiasi iš po smegenų. Vietomis smegenys suvirte į dantų puvesius ir nenormali- kai auga; tokias dantų smege- nis mažiausias palietimas už- gauna ir kraujas greitai bėga.

Toliu, liežuvis irgi nėra liuo- sas nuo aštrių danties šukių, kartais net iki kraują lieka su- braižytas, o smegenys aiškiai sutinę ir palietus jas liuosai vės tvarkios ir abiem pusėm nusodintos jaunais medeliais, kurie aptverti baltom tvorelėm. Namai gerai užžiūrėti ir nu- dažyti, šviesiais apvedžioji- mais. (Bus daugiau)

puliai bėga; visas dantukas at- rodo lyg kokiame raugale mir- ksta, o vaiko kvapas iš burnos irgi koks. Vaikui esant to- kioje padėtyje, jo fiziologiška veikimo sistema yra gerokai pažeista, kadangi jo burnoje randasi visokių mikrobu ir nė- ra abejonės kad toks vaikas stovi ant slenkščio į įvairias ligas. Tokie vaikai yra nevy- kusiai informuoti arba visai ne disciplinuoti kaslink jų svei- katos vairo, tokiu būdu jų gy- venimo bėgis yra dalinai bak- terijų palaužtas ir per tas luš- nas kartais yra sunku persi- kasti.

Pavarčius bei pastudijavus medicinos statistikas surasime jog daugybė vaikų mirė nuo vienokios arba kitokios ligos. Tačiau mes retai tepamastome iš kur vaikai tas ligas įgavo, kas buvo tam priežastis, per kur mikrobai pasiekia kūdikio sistemą ir galutinai sugriau- ną. Palyginę faktiškų davi- nių surasime jog ligos šalti- nis buvo apleista burna bei už- sikrėtę dantys.

Mano supratimu, kūdikis bus toks kaip jį išauklėsi, o užaugusio asmens gyvenimas bus toks koki jį pasidarysi. Jeigu vartosi tinkamą bei svei- ką maistą tai ir vilties yra bu- ti sveiku, o jei gyvenimo aplin- kybės sudrumsi tai ir gyveni- mas bus sudrumstas bei aud- ringas. Jei bandysi buti op- timistu, nėra abejonės, gyve- nimas bus lengvesnis ir aplin- kybės bus žymiai jaukesnės ir pats busi laimingesnis.

LIETUVA

Keliaukit Vikingų laivais
Per Gothenburgą, Švediją.

Laivų išplaukimai:
Iš New York Iš Gothenburg
GRIPHOLM Spalių 21
DROTTHINGHOLM Lap. 14
KUNGSBOLM Lap. 14
GRIPSHOLM Lap. 23
DROTTHINGHOLM
GRIPSHOLM
GRIPSHOLM
GRIPSHOLM

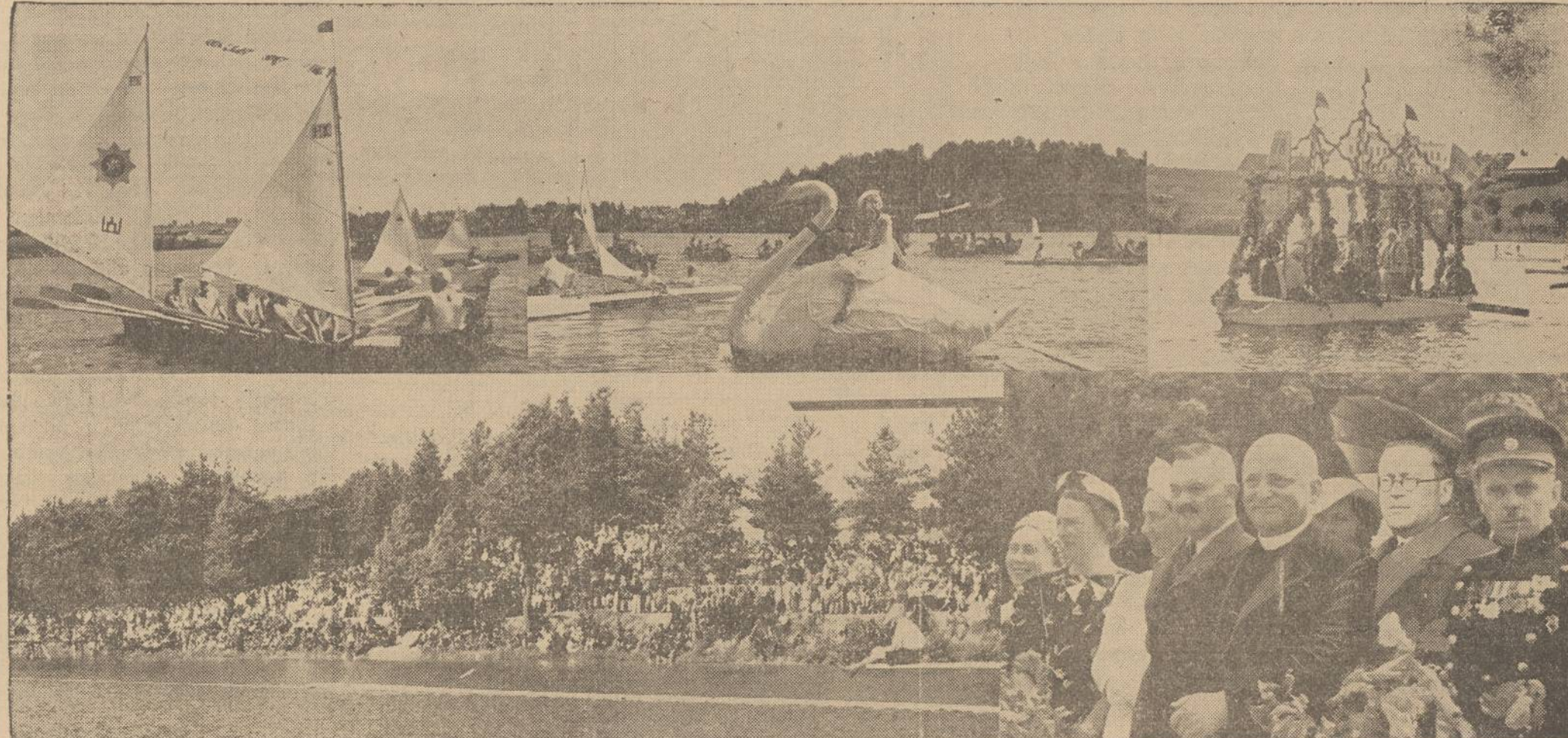
Jūsų kelionei niekas nepatar-
naus geriau prisirengti kaip
Jūsų vietinis laivakorių agen-
tas, arba

SWEDISH AMERICAN LINE
4 W. 51st St. New York, N. Y.

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagarčio leidžiamą mu-
zikos žurnalą. Eina du kar-
tu į mėnesį. Kaina metams
\$2.00. Prisiųskit 10c pašto
ženkleliais, gausit vieną nu-
merį pamatymui. Antrašas:

"MARGUTIS"
6812 So. Western Ave.
Chicago, Ill.

ZARASŲ KRASTAS Lietuvoje yra vienas iš gražiausių. Šiam kraštui ypač daug grožio teikia gausingi ežerai. Šis vaizdas parodo kaip Zarasiečiai pasirengę Vandens Šventę, vasaros metu, puošniai ir iškilmingai apvalkščioja.

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

PAGEIDAVIMAI ir troškimai, pat Vokiečių—Lenkų karo pradžioje, kad Lietuvos valdžia naudotų visus diplomatinis budus reikalaujanti kad Vilnius būtų grąžintas Lietuvai, priėjo prie diplomatinio derybų ir išreikalavimo: Sovietų vyriausybė sutiko grąžinti Lietuvai tą ką kiti kaimynai buvo iš Lietuvos pagrobę ir ką pastaromis dienomis užėmė Sovietų armija.

Lietuvos diplomatai, tokiu būdu, laimėjo vieną iš didžiausių savo kovų: laimėjo Lietuvai istorinę sostinę ir rytų Lietuvos dalis, atplėštas nuo Lietuvos 1920 metų Spalio 9 dieną.

Nėra abejonės kad Lietuva neims į savo globą tokių žemių kurios, einant artyn Rusijos, yra daugiau nei Lietuvos negu Lietuviškos, nes su jomis vėliau gali patirti tiek vargo kiek patyrė Čekoslovakija, kuri turėjo per daug svetimų tautų žmonių savo globoje, ir Lenkija, kuri suirutės proga naudojosi pasigrobti sau svetimų tautų žmonių ir žemių tiek kad turėjo sprogti iš godumo.

Mūsų komunistų garbėtojai buk Sovietų "globa" busianti naudinga Lietuvai visai bergždi: Lietuva puikiai išgyveno virš 20 metų be jokių grobikų išpiršimo į Lietuvos namą. Jeigu Rusija ar kas kitas vėliau gali patirti tiek vargo kiek patyrė Čekoslovakija, kuri turėjo per daug svetimų tautų žmonių savo globoje, ir Lenkija, kuri suirutės proga naudojosi pasigrobti sau svetimų tautų žmonių ir žemių tiek kad turėjo sprogti iš godumo.

Lietuva turi teisę į Vilnių ir visą tą kraštą — juk tai Lietuvos istorinė sostinė — tai Lietuvos kunigaikštėčių numindžiotos žemės, kur tvėrėsi žymiausias Lietuvos valstybės laikotarpis — kur pakilo Lietuvos didybė, vėliau mokslas, kultura.

Naujai atsisteigusiai Lietuvai Vilnius teko po Lietuvos sūnių kovų, kaip dalis tikros Lietuvos, ne pagrobta iš keno nors kito (kaip kad pagrobė Lenkai), ir visose kultūringose šalyse buvo pripažintas kaip neatkiriama Lietuvos širdis.

Sovietų prisipirštą Lietuvai protektoratas, kokis jis šiandien yra, nėra dar pavojingas nepriklausomybei, nors nereikalingas. Tuo tarpu, Maskvos valdovai garantuoja nesikišimą į Lietuvos vidaus tvarką, tai gerai.

Sovietų valdovai turėjo savo tikslą, Vilnių ir tą visą kraštą užimdami, ir jo atsiekė.

Nėra abejonės kad Vilnius būtų atitekęs Lietuvai ir tuo atveju jeigu Lietuvos kariuomenė būtų ėjus ir pasiėmus pati, kuomet Lenkija jau nepajiegė apsiginti nuo Vokiečių ir Rusų, pirm negu Sovietų kariuomenės įsigavo į tą mūsų kraštą.

Lietuviai gali būti tikri kad net aliantams laimėjus karą ir Hitlerizmą sunaikinus, kuomet bus pervarkytas Europos žemėlapis, Vilnius bus pripažintas Lietuvai, del viršuje minėtų faktų: Lietuva jo nuo niekieno nepagrobė, bet jis buvo pagrobtas nuo Lietuvos, ir tai būtų žmonių kurie pirmiau pasirašė su Lietuva sutartį ir paskui ją sulaužė. Lietuva tą dokumentą turi ir šiandien, ir tie kurie pripažįsta bent kokias tarpvalstybines sutartis nedrįs sakyti kitaip.

SVEIKINAME Vilniaus ir viso to krašto Lietuvos atgavus laisvę ir gavus progą prisijungti prie savo motinos Lietuvos! Džiaugiamės kad jiems neprisiėjo pasilikti globoje dar pavojingesnių mūsų tautos priešų, komunistų.

Nuo dabar, mums guli atsakomybė rupintis visos didesnės Lietuvos nepriklausomybė, jos kėlimu ir stiprinimu. Nemanysime kad mūsų darbai jau baigėsi ir kad reikia rankas sudėjęs atsidusti. Tos tautos kurios snaudžia, daug ką pramiega.

VILNIŲ Lietuvai atgaunant, mes Amerikos Lietuviai privalome priimti visa tai ką Lietuvos vyriausybė padarė, prisitaikydama šiam momentui ir numatydamą tokią išeitį geriausia Lietuvos atečiai, bent dabar.

Ta sutartimi su Maskva, bent visa diduma Lietuvos tautos žmonių, Lietuvos etnografinėse ribose, bus sujungta po vienos Motinos Lietuvos sparnu ir visi išvien dirbs, kovos ir rupinsis savo ateitimi ir gerove.

Gaila, turime pasakyti, Vilnius atgautas be jokios net mažiausios pastangos iš mūsų komunistų pusės — jie niekur nei vienu žodžiu nepareikalavo kad Stalinas grąžintų Lietuvai Vilnių ir kitas Lietuvai priklausančias dalis; niekur Amerikoje neišnešė jokios rezoliucijos, net gražumu prašė kad Vilnius būtų prijungtas prie Lietuvos...

Kai tautininkai, katalikai ir socialistai kalbėjo, rupinosi, reikalavo kad Vilnius būtų grąžinamas Lietuvai, mūsų komunistų spauda tik porino: "Vilnius gali būti grąžintas; gali atiduoti Vilnių; Lietuva gal gaus Vilnių" — niekur nesakė kad atgausim, gausim Vilnių!

Mes suprantam jų nabagų padėti ir proto stovį: jie už Lietuvos nepriklausomybę ir tautą nieko neduoda, jie tik bijojo kad Lietuva nepatektų Vokietijos įtakon, o kai Rusija ėmė siausti Pabaltijos valstybių pasieniais, mūsų komunistai troško kad Vilnius, o per Vilnių ir visa Lietuva būtų prijungta prie Sovietų... Nekurie patraukė vyrukai laktė net po Lietuvos kolonijas su kokiomis tai "peticijomis", rinkdami parašus kad Vilnius būtų prijungtas prie... Rusijos!

Mokslininkai tikrina kad žmogus jodinėjo arkliu jau per 3000 metų, nors tikros datos negali nustatyti.

LIETUVOS EKSPORTAS EINA NEŽIURINT KARO

KAUNAS. — Nežiurint del karo kaimynystėje susidariusių sunkumų, Lietuvos eksportas ir importas nėra pašlijęs, o kai kuriose srityse eina visiška normaliai. Tą parodo kad ir kiaušinių eksportas.

Rugsėjo 11-17 savaitę Pienocentras išvežė 1,674,000 kiaušinių. Pernai per tą pat savaitę buvo išvežta 1,690,000.

Viso šymet iki Rugsėjo 17 į užsienį išvežta 92,081,880 kiaušinių. Pernai per tą pat laiką buvo išvežta 82,239,888 kiaušiniai.

Naujai įsisteigus Lietuvos akcinė kuro prekybos bendrovė "Laima", nežiurint pasunkėjusių tarptautinės prekybos sąlygų ir laikinų transporto nesklaidumų, yra padariusi didokų sutarčių del kietos anglies ir kokso tiekimo ir žada be pertraukos gaunamais transportais patenkinti visą Lietuvos mineralinio kuro paklausą.

Išvairių pramonininkai ir užsienių firmų atstovai gausinai kreipiasi telegramais ir laiškais į Lietuvos įstaigas su įrodymais kad užsienių firmos ir toliau neatsisako parduoti ir pristatyti Lietuvai visas reikalingas pramonės žaliavas. Pabrangusios tik važnos išlaidos, gi pačių prekių kainos liekančios nepasikeitusios.

Tiksliau sutvarkyti prekybą, Finansų Ministerija registruoja urmo sandėliuose ir pas didesnius pardavėjus esamas prekių atsargas.

Skystajam kurui (benzinui, žibalui ir kt.) taupyti priemonės pritaikytos ir valdžios bei savivaldybių įstaigoms, ir net diplomatinio korpuso nariams. Vazinėjimas benzinu, gazolinu ar motorinu varomų lengvųjų automobilių ir motorciklų visiška sustabdytas ir leidžiamas tik butiniausiems reikams. Nuo Spalio 1 d. žibalui parduoti įvesta kortelės, kurių tikslas yra apsaugoti kad vienai neprisipirktų per daug, o kitiems neliktų.

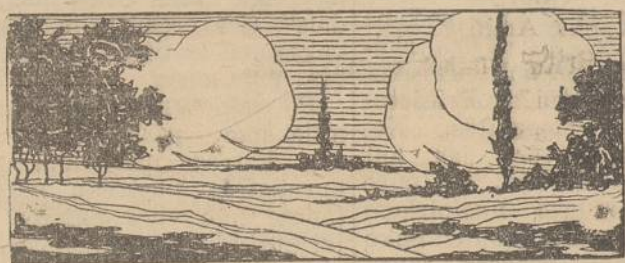
Gyventojams kuru aprūpinti Miškų Departamentas šymet vietoje 900,000 kubinių metrų pagamins 1,500,000 kub. metrų malkų, kurioms nustatyta tvirtos kainos, kad nebūtų spekuliuojama. Taip pat padaryta priemonės kad nesutrukdytų Kaunui maisto pristatymas.

Elta.

VASAROS metu šymet Lietuvos geležinkeluose buvo užvesta daug stambių darbų — Vievio stočiai tapus pasienio stotimi išstatyta murinė stotis su visais įrengimais. Pastatyta keletas kitų stočių ir keleivių namų. Tauragėje išstatyta murinė stotis. Nutiesta keli tiltai ir tt.

TELEFONO susisiekimas iš Kauno su Amerika per Angliją laikinai nutrauktas ir užmegstas per Italiją, Romą. Mokėtis lieka ta pati.

PRADĖTA tyrinėjimai Biržų miško sausinimo projektui sudaryti. Biržų miškas apima 14,380 ha pelkėtą ir lygų plotą.

VIELOS

(Didžio karo 25 metų sukaktis)

—Nepatingėk ir geras buk, Papasakok, brangus dieduk, Kokios ten vielos nuo kalnelio Nutiestos iki pat upelio? —Vaikeliai mano, šitos vielos, Kurios tebėr' dar visai čielos, Paliko čia nuo Didžio Karo, Kada dar kentėm jungą caro. Tada čia žuvo daugybė Rusų, Kurie kariavo tuomet su Prusais. Ant to kalnelio apsikasė Rusai, O už upelio — jų priešai, Prusai. Vieni į kitus taip smarkiai šaudė, Lyg šimts perkuņu dundėjo, griaudė; Žemė nuo trenkimo drebėję, vaitojo, Aplink sodybos, kaimai liepsnojo. Oi, daug Lietuva tada kentėjo, Daug, daug žmonių ašaras liejo. Skaudžiai mus, vargšus, tada kankino, Į apkasus varė, turtą naikino. Ne viens be kaltės buvo čia muštas, Kalėjiman kistas, arba išsiųstas. Todėl pradėjom slapstytis, bėgti, Kad hegalečių taip greit sugriebtų, Priešai gi mus jieskojo, gaudė, Ne vieną, sučiupę, vietoj sušaudė. Žmonės iš baimės nuolat drebėjo, Nes visai be kaltės jų kraują liejo. Oi, daug čia buvo Prūsų ir Rusų, Bet gi nemaža čia žuvo ir mūsų. Tat matot, vaikeliai, kokios čia vielos Išpintos stovi ligšiol dar čielos.

Kaunas.

Kazys Polileika.

AŠ PAVYDŽIU

Aš pavydžiu toms gėlėlėms Kurios žydi raudonai, Ir šesupės vandenėliui, Kuris teka amžinai.

Aš pavydžiu tiems paukšteliams Ką tur' lengvus sparnelius Ir visur laisvai skrajoja Po plačiuosius laukelius.

Aš pavydžiu vėjuželiui, Ką laisvai erdvėje plauko — Ir gailiosios tos mergelės Kur bernelio visad klauso...

J. Almonaitis.

PREZ. A. SMETONOS ŽODIS

Lietuvos Respublikos Prezidentas Sveikina Amerikos Lietuvius Lietuvių Dienos Pasaulinėje Parodoje Proga

(Nuo Redakcijos: Šis straipsnis Ameriką pasiekė pavėluotai delei kilusio Europoje karo pora savaitę prieš Lietuvių Dieną.)

LIETUVIŲ Diena, šymet ruošiamą J. A. Valstybės, duos progos mūsų užjūrio tautiečiams sutelkti dėmesį ne tik į savo didžiuosius reikalus, bet ir į Lietuvą, į savo pirmąją tėvynę, kur patys ar bent jų tėvai yra gimę, augę ir dar nenutrūkė su jąja giminystos ryšiu. Antra vertus, nestigs tenai, kaip teko nugirsti, ir laisvosios Lietuvos atstovų, norinčių pranešti kaip dabar gyvena mūsų atgimus tauta, kiek yra įveikus ji nelaisvės paliktų vargų, kiek yra atsigavus ir laimingos pažangos padarius.

Ir man, tautiečiai, magėtų tą nepaprastą dieną pakalbinti jus bent keliais žodžiais. Iš tolo juk pasiekia jus visokių žinių, kurių vienos labai nupeikia, o kitos labai išgriauna mūsų gimtąją kraštą. Katros gi teisingesnės? Kaip visuomet taip ir šiuo žygiu teisybė viduryje. Sakysčiau, pas mus nieko labai nėra nei į vieną, nei į antrą šoną, tačiau daug geriau nekaip seniau buvo kai svetimieji mus valdė. Šiandien Lietuva daug šviesesnė, daug stipresnė, našesnė ir laimingesnė, kad ir nemaža ko stokoja. Norint teisingai jį įvertinti, nereikia jos lyginti nei su milžinu Amerika (jai nekuo net neprilygsime), nei su kitu kuriuo kraštu, o priešingai, ji reikalauja įsivaizduoti tokią kokią yra buvus prieš dvidešimt metų, ir pamatyti tokią kokią nudien yra tapus. Tik toks bešališkas mastas yra tikras.

Aš tikiuosi kad Lietuvos verslo žmonės, kurie pas jus viešės, tokio masto laikydamiesi, mokės aiškiais bruožais plačiai nušviesti jos gyvenimą, buitį ir kovą su nebutimi, ir tikiuosi kad jiems pavyks įrodyti jog mūsų pirmoji tėvynė yra jau ant sėkmingo pažangos kelio.

Bet kai jau pusėtinai gerai tai žmogus siekia kad dar geriau būtų. Toks ir mūsų tautos siekimas, einant pažangos dėsniu. Mes gerai atsimename savo Amerikos tautiečių didžią moralinę ir materialinę paramą Lietuvai, kai vadavosi iš nelaisvės baigiantis didžiajam karui. Tos mūsų paramos istorija niekuomet nepamirs. Ir šiandien mes džiaugiamės kad jūs, tautiečiai ir tautietės, pasilgę savo gimtinės, atvykstate į mus pasižiūrėti kaip mes gyvename, ką veikiamė ir kaip verčiamės. Jūsų viešnagės mums labai mielos, ir mes norėtume kad dar dažniau ir daugiau jūsų lankytųsi Lietuvoje ir kad mūsų bendravimas su užjūrio Lietuviais būtų vis darnesnis ir glaudesnis, kad mes vieni kitus vis stipriau atjaustume.

Mūsų noras dar toliau siekia: mes drįstame kvieisti Amerikos brolius ir seseris kad vėl įsikurtų, kurie tik ingali, gyventi savo pirmoje tėvynėje. Tačiau toks mūsų kvietimas gal nevienam atsilieptų karčiu atsiminimu: juk prieš keliolika metų nemaža Amerikos Lietuvių buvo atsigabėnę atvaduoton Lietuvon su savais ir surinktais dolariais ir susmuko. Ar neatsitiktų taip ir dabar? Manome kad taip nebeatsitiktų. Tuomet Lietuva buvo karo suniokota ir nualinta, o šiandien ji atsikėlus iš jo griuvėsių, susitvarkius ir atkutus. Tuomet darbu nebuvo patyrimo, o šiandien jau daug jo įsigyta. Juk ir iš klaidžiojimo daug ko išmokstama. Žemės ukyje, o ypatingai pramonėje ir prekyboje ir kiekviename versle Lietuvoje atsirado plačios erdvės. Tik reikia sumanumo ir bent kiek savo santaupų, kiek nuovokos ir apdairumo, o įkibti į ką yra. Šitokių privalumų Amerikiečiams, rodos, nestinga. O drįsti labai dažnai esti galėti.

Kaip žinote, Lietuvoje yra įsigalėjus sutelktinė (kooperacinė) ir akcinė kultūrinio sąjudžio srovė. O šiandien ypatingai pasigėndama ir asmeninės iniciatyvos kiekviename versle. Kooperacinis ir asmeninis verslas tačiau ne priešai visuomenės gyvenime, o geri bendradarbiai, kai susiderinę veikia. Šitai linkstama manyti Lietuvoje.

Amerikos Lietuvių Dieną sveikinu ir linkiu jai geriausios kloties, o užjūrio broliams ir seserims geidžiu kad gyventų vienybėje ir vis atmintų Lietuvą.

A. SMETONA.

•SUV. VALSTIJOSE apitikriai yra apie 7 milijonai dviračių naudojamų važinėjimui.

JUOZAS TUBELIS

Buvęs Ministras Pirmininkas, Tautininkų Sąjungos Vadas

Pranešimai iš Kauno patiekė liudną žinių, kad ten Spalio 1 dieną mirė žymus Lietuvos Tautininkų darbuotojas, iki savo mirties buvęs Tautininkų Sąjungos pirmininku, su maža pertrauka šymet nuo Sausio 5 iki Kovo pabaigai.

Kaip agronomas jis daug prisidėjo prie Lietuvos pakėlimo, ypač nuo to kai Tautininkai

JUOZAS TUBELIS

paėmė Lietuvą valdyti. Po Prof. Voldemaro, Juozas Tubelis užėmė Lietuvos ministro pirmininko vietą, kurioje išbuvo iki 1938 metų pavasario, kuomet Lietuvai buvo patiekta Lenkų ultimatumas. Tuo laiku Tubelis buvo išvažiavęs į Šveicariją gydytis, bet kai sugrįžo jis su savo kabinetu pasitraukė. Ministrų pirmininku tapo Kun. Vladas Mironas, kitas stiprus tautininkų veikėjas.

Kadangi prisilaikyta formos ministrui pirmininui būti ir Tautininkų Sąjungos pirmininku, šių metų Sausio 5 d. Tautininkų suvažiavime Kaune Kun. Vl. Mironas buvo paskirtas Tautininkų Sąjungos pirmininku, o Juozas Tubelis tapo garbės pirmininku.

Atėjo šių metų pavasarį Klaipėdos sukrėtimas, Kun. Vl. Mironas pasitraukė iš ministro pirmininko vietos ir iš Tautininkų Sąjungos vadų. Tada vėl Juozas Tubelis liko Tautininkų Sąjungos pirmininku.

Kadangi Prez. A. Smetona ir Juozas Tubelis žmonos yra seserys, Chadakauskaitės, mūsų politiški oponentai darė jiems tą priekaištą, buk Lietuvą valdą "švogeriai per tas dvi seseris", ir tą laikė už blogą. Tačiau Smetonai ir Tubeliui valdant, nuo 1926 metų pabaigos iki 1938 metų Lietuva padarė labai didelę pažangą, ko nebūtų buvę atsiektą jeigu valdžios būtų keitinėjusios kas du-trys mėnesiai, kaip norėjo kitų partijų vadai.

Budamas ministru pirmininku, Juozas Tubelis užgrynė nupirkimą Lietuvos pradžios mokyklų skaitykloms Dirvos redaktoriaus K. S. Karpiaus istorines apysakas, "Meruną", "Juros Mergą", "Klauną" ir kit. Knogos buvo išsiųstos į Kauną 1938 metų pradžioje.

Juozas Tubelis dar neturėjo 60 metų amžiaus. Kilęs nuo Rokišio. Po pasitraukimo iš ministro pirmininko vietos iki mirties buvo Lietuvos Banko valdytojas.

Lietuvos istorija jį minės kaip ilgametį valstybės vyrą, dirbusį ypatingais laikais, ypatingose sąlygose ir nemažai nusipelnęs. Jis buvo ramaus budo, tylus darbininkas, mintyje turėjo tik Lietuvos kilimą, ukų gerinimą ir tt.

Tautininkas.

SAPNININKAS

Didelis, gausiai paveiksluotas Sapninykas, gražiai sutvarkytas, išaiškinantis kiekvieną sapną. Kiekvienas privalo jį turėti savo namuose.

Kaina su prisiuntimu \$1.00.

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

AUKSINĖS ROŽĖS

Padavimas apie Žiaurų Poną Baudžiaivos Laikais

PRIEŠ kelis šimtus metų, kada mūsų seneliai nešė sunkią baudžiaivos našta, gyveno Lietuvoje gėbūs ponas. Ponas buvo labai negalėtingas ir savo baudžiauninkus kaip galėdamas išnaudojo. Nors žmonės prieš poną žemai nusilenkdavo, bet tai darydavo ne iš meilės bet iš baimės, nes ponas, budamas labai žiaurus, dažnai skaudžiai plakdavo savo nekaltus pavaldinius. Ponas už viską labiausia mylėjo auksą ir stengėsi kodaugiau jo surinkti.

Daugelis vargšų badavo ir gaudžiai skurdėsi dėl savo dalies, bet kieta pono širdis niekada nesuminkštėdavo. Viena tik viltis vergams beliko. Jie visi maldavo Dievą kad greičiau užaugtų mažoji pono dukrelė. Gal ji būtų kitokia, gal mokėtų ji permaldauti tėvą negalėtingumą. Tačiau dukrelė turėjo vos septynis metus ir nieko dar nenujautė — ji tik vieną savo tėvą iš visos širdies temylėjo. Ponas žmonių akyse dukrelę irgi mylėjo, bet ne taip labai kaip žėrintį auksą. Dukrelė nebuvo didžiausio jo džiaugsmu.

Pono miegamajame kambaryje buvo didelės paveikslas. Kiekvieną vakarą, kai tik rytuose visi sumigdavo, ponas prieidavo prie to paveikslas, paspausdavo sidabrinį migtuką ir paveikslas, lyg durys, atsidarydavo. Tamsiais laiptais nusileisdavo ponas į dar tamsesnę poėmį. Trimis geležinėmis durimis uždarytos, devynias raktais užrakintos stovėjo trisdešimt devynios geležinės skrynios pilnos žėrinčio aukso. Tai buvo pono džiaugsmas, tai buvo jo gyvenimo tikslas — tai buvo žmonių asaros ir sunkaus juodo darbo prakaitas. Kiekvieną vakarą jis atidarydavo tris skrynias, prie kiekvienos uždegdavo po žvakę ir džiaugdavo auksą žibėjimu.

Rytoj pono vardinės. Rengiamo didžiausia puota. Išvakarėse, kaip ir visada, nusileido ponas į savo poėmį. Ilgą laiką jis čia džiaugėsi visose skrynyse žvakių šviesoje žibantį auksą. Jis, lyg mažas vaikas smėlį, žarstė rątom auksą ir niekaip negalėjo atsidžiaugti.

Atėjo vidurnaktis. Staiga ponas pajuto kad kažkas stovi už jo nugaros. Greitai iš užjuostės išsitraukė didžiulį durklą ir atsisuko. Prieš jį stovėjo nepažįstama sena žmogysta. Pradžioje ponas nustebo, bet greit jo akys piktai sužibėjo, ir peiliu užsimojęs, sušuko:

— A-a! prakeiktas plėšike! Kaip išdrysai čia ineiti! Galas tau!

Tačiau jo peilį laikanti ranka sustingo.

— Nusiramink, pone! Aš ne tavo aukso atėjau. Man jis visai nereikalingas. Gal galiu tavo vardinį progą dovanų pasiulyti? Sakyk ko visų labiausia trokšti turėti?

Pradžioje ponas sumišo, kaip vaikas pagautas nusikaltimo vietoje, bet po kelių sekundų ėmė galvoti. Pagaliau pasakė:

— Jei tu ištikro sakaisi viską galįs duoti, tai padaryk taip kad viskas ką tik aš paliesiu, tuojau pavirstų į auksą.

Nepažįstama žmogysta nusišypsojo.

— Tikrai gudriai, pone sugalvojai. Tavo norai turėti aukso neturi ribų. Tu nori kad kiekvieną valandėlę galėtum šį savo troškimą įvykdyti. Tik žiūrėk kad paskui nesigailėtum. Gerai. Rytą atsikėlęs tu jau turėsi šią dovaną.

Tai pasakęs nepažįstamasis staiga dingo iš pono akių.

— Jei tik jis tiesą man sakė tai dabar dvigubai daugiau turėsiu aukso, — galvojo ponas, uždarinėdamas skrynias. — Ne... ne... ne dvigubai bet trigubai... penkis kartus daugiau... dešimtas... šimtas... o, koks aš tada busiu laimingas! O kiek dar jo vergai uždirbs man! Busiu laimingiausias žmogum pasaulyje! — sušuko ponas ir nuėjo gulti.

Saulei tekant ponas pasijuto kad kažkas jį slepia. Žiūrė — visa jo patalinė pavirtus į auksą. Šoko iš lovos džiaugdamasis kad jau pildosi nepažįstamojo žodžiai. Griebė vilktis drabužiais — bet ir šie pavirto į auksą. Palietė stalą, kedes — auksas. Iš džiaugsmo griebė išgerti vyno bonką — ir šis pavirsta auksu; griebia kitą, trečią, ketvirtą — tas pats. Viskas virsta auksu. Per trumpą laiką beveik viskas kas buvo jo kambariuose pavirto auksu.

Lyg proto netekęs, bėga ponas į rožių daržą.

— Mano dukrelė labai mėgsta rožes, — galvoja ponas, — aš jas paversiu auksu, tada jos bus daug, daug gražesnės ir dukrelė jomis dar labiau džiaugsis!

Vos palietė gražius ir kvėpiančius rožių žiedus, jie tuojau pavirto auksu.

— O, kokia laiminga dabar bus mano dukrelė! Auksinės rožės!... Tokių niekas neturi, net pats karalius, — džiaugėsi ponas.

Dvariškiai stebėjosi begale aukso ir pono linksnumu. Visi tik ir kalbėjo apie tą įvykį.

Kai saulutė jau buvo gerokai pakopus aukšty, atsikėlė ir maža pono dukrelė. Ji, kaip ir kiekvieną vasaros rytą, tuojau bėgo pasidžiaugti gražiais rožių žiedais, švelniais jų lapeliais.

— Kas čia? — nustebo mažoji, — rožių nebėra, o vietoje žiedų kaž kokie akmenys!

Nusiminus grįžo atgal.

— Tėveli, kur paliko rožes, kur kvapus žiedai?... — verkdamas skundėsi dukrelė.

— Neverk, mano mažyte, — ramino tėvas, — dabar tu turėsi auksinės rožes, tokias kokių niekas neturi!

— Ne, tėveli, anos buvo daug gražesnės, — ir, rankutėmis uždengdamas veidelį, prisiglaudė prie tėvo. Kai tik ją tėvas paglostė, ji tuojau pavirto auksu.

— Kas čia atsitiko?! — nusigando tėvas, — to tai jau aš tikrai nemoriu. —

Ilgai žiūrėjo į auksinę dukrelę, ją visaip judino, bet ši jau neverkė, nieko nekalbėjo, buvo virtus paprasta auksinė statulėlė.

Ponas nežinodamas ką daryti, nuėjo valgyti pusryčių. Bet visi paliešti valgiai virto auksu.

— Niekis, mane galės kiti pavalgydinti, — raminosi ponas. — Bet? Bet jei taip visą gyvenimą?... Tačiau aukso... aukso pas mane! Šimtus skrynių jo prikrausiu, busiu iš visų laimingiausias!

Po pietų į pono vardines, į šaunią puotą pradėjo rinktis svečiai. Nei su vienu svečiu ponas nesisveikino. Visi susirinkusieji tik stebėjosi, tik pečiais traukė ir niekaip negalėjo suprasti kas čia dedasi. Visi susėdo valgyti, gerti midų, vyną. Vienas šeimininkas nieko nevalgė, nieko negėrė, tik seilę rijo žiūrėdamas kaip kiti skaniai valgo, geria. O jis, negi valgyt, negi gers prie svečių, kaip mažas vaikas kito penimas.

Sužinojo ir baudžiauninkai kad piktojo pono dukrelė, jų viltis, paversta į auksą. Susirinko jų minios prie pono rumų ir pradėjo grumti, pradėjo šaukti kad ponas parodytų savo dukrelę.

Paleido ponas piktus šunis, įsakė ištikimams tarnams išsklaidyti susirinkusią baudžiauninkų minią. Priekyje minios pasirodė žilagalvis senelis.

— Eikite visi namon, aš žinau jusų vargus, — kalbėjo senelis miniai, — padarysiu kad jums būtų lengviau gyventi.

Minia paklausė žilagalvio senelio ir išsiskirstė. Senelis inėjo į didingus pono rumus. Čia visi valgė ir gėrė. Tik vienas šeimininkas sėdėjo nusiminęs. Visi svečiai nustebo pamatę einant senelį. Šeimininkas jau norėjo įsakyti tarnams kad jį tuoj išmestų laukan, nes čia elgetoms ne vieta.

— Prisimeni praeitą naktį, kada tu žarstėi blizgantį auksą, ir tau buvo pasiulyta dovaną? — paklausė senis pono.

Ponas nurimo ir susimąstė. Svečiai, nesuprasdami jo žodžių, žiūrėjo į senelį.

— Taip, aš tą naktį buvau skaudžiai nubaustas, — atsakė ponas.

— Kaip tai nubaustas? Juk gavai ko labiausia norėjai, o dabar jau kitaip kalbi.

— Bet kas man iš aukso, jei aš negaliu kartu su savo svečiais vaišintis, jei mano dukrelė pavirto į auksą statulėlę. Nusibos man taip gyventi... daugiau aukso aš jau nemoriu. — Taigi žinok, žmogau, kad laimės ne aukse reikia įieškoti, — sakė senelis ponui. — Jei prižadėsi savo baudžiauninkams būti geresniu negu iki šiol buvai tai vėl iš manęs gali prašyti ko tik nori.

— Taip, prižadau, — daug negalvojęs atsakė ponas.

— Sakyk ko nori! Aš išpildysiu.

— Noriu kad visa kas pavirto auksu nuo mano palytėjimo, vėl būtų tuo kuo anksčiau buvo.

— Gerai, tavo noras išpildytas. Tik laikyk duotą žodį, — tai pasakęs senelis dingo.

— Tėveli, tėveli! Aš žydingas rožes sapa navau... sapa navau senelį. Jis manęs labai gailėjosi ir sakė kad užaugus bučiau gera mergaitė, — įbėgus dukrelė kalbėjo tėvui.

Nušvitusiu veidu džiaugėsi tėvas dukrelę. Tuojau liepė tarnams sušaukti baudžiauninkus į rumus.

Mergaitė išbėgus į rožių daržą, ir nuskynus vieną žiedą, skubiai grįžo atgal.

— Va, ar šita ne gražesnė kaip anos auksinės? — džiaugėsi dukrelė, rodydama tėvui rožių žiedą.

— Taip, mano mažyte, ir aš dabar žinau kad tikroji rožė gražesnė už auksinę rožę...

Vėl susirinko prie pono rumų minia baudžiauninkų. Ponas juos vaišino kuo tik turėdamas.

Vakarop ponas išdalino jiems trisdešimt devynias skrynias aukso, sakydamas:

— Jūs tą auksą uždirbote, jūs jį ir atsimkite.

“J.U.” Užrašė P. Švėgždinis.

LITHUANIA

ANGLIŠKA KNYGA APIE LIETUVĄ

“Dirvos” knygyne galit gauti trumpą Lietuvos istoriją Angliškoje kalboje — įgykit ją savo augantiems ir mokslą einantiems vaikams — iš jos susipažins su Lietuvos praeitimi ir bus naudingesnį mūsų tautai ir geresnį Amerikonai.

Kaina su prisiuntimu 50c.

Reikalaukit “Dirvoje”

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Hitlerio Grasinimai ir ir Siulymas Taikos

BERLINAS, Spalių 6 d. — Nazių fuehreris (vadas) Hitleris, sušaukęs Vokietijos seimą, pasakė jiems karštą kalbą, kurią režė per 1 val. 20 minutų. Toje kalboje buvo ir teisinimasi savęs ir Vokietijos už susidėjimą su Sovietų Rusija ir suplėšymą Lenkijos, ir kaltinimas Lenkų diplomatų ir vadų už nesitaikymą su Vokietija Hitlerio anksčiau siulytais planais, ir įrodymas kaip labai jis nori taikos, ir perkuniškas grasinimas aliantams jeigu nesi-taikys, taipgi prašymas taikytis nes nesą reikalo toliau karas tęsti.

“Kam reikėtų vakaruose tęsti karas?” klausia Hitleris. “Atsteigimui Lenkijos? Lenkija kokią ją padarė Versalio sutartis niekados neprisikels. Tas garantuojama dviejų didžiausių pasaulyje valstybių (Vokietijos ir Sovietų). Galutinai tos teritorijos perorganizavimas ir klausimas Lenkų valstybės atsteigimo yra reikalingas kurį išspręst ne karas vakarų fronte, bet išimtinai Rusijos ir Vokietijos.”

Tuomi Hitleris nupasakoja kad Lenkija tokia kokia iki šiol buvo daugiau nebus. Jeigu ją atsteigs, tai tik mažą teritoriją, kurios kraštai ir galai pasilikis nukarpyti Vokietijos ir Rusijos.

“Butų neprotinga žudyti milijonus vyrų ir sunaikinti visokio turto milijonų vertės norint atsteigti valstybę kuri iš pat savo gimimo apgaubė ir save visus ne Lenkiškos kilmės žmones. Ar Vokietija statė kada reikalavimus Anglijai kurie grąsintų Britų imperijos gyvybei pavojumi? Priešingai, Vokietija niekad tokių reikalavimų nedarė Prancuzijai nei Anglijai.

“Bet jeigu šis karas tikrenybėje vedamas tikslu duoti Vokietijai naują valdžią (išversiti Hitlerizmą) ir sutverti naują Versalio Sutartį, tada milijonų žmonių gyvybės bus pašvestos tučsioms, nes nei Vokietijos valstybė nebus suplēšyta nei antra Versalio Sutartis sudaryta. O jeigu tas ir įvyktų po trijų, keturių ar net septynių metų karo, tai ir ši antroji Versalio Sutartis vėl būtų priežastimi naujo konflikto ateityje”, įrodinėja Hitleris.

Apie santikius su kaimyninėmis šalimis Hitleris kalba: “Aš jau esu minėjęs kad mūsų vyriausybės tikslas buvo suderinti savo santikius su savo kaimynais. Leiskit man pažymėti faktus kurie negali būti ginčijami tarptautinių laikraščių melagiu:

“Pirmiausia, Vokietija sudarė nepuolimo sutartis su Baltijos valstybėmis. Jos interesai tenai yra išimtinai ekonomiško pobūdžio.

“Antra, praeitais laikais Vokietija neturėjo jokių konfliktų ir nesuspriatimų su šiaurinėmis valstybėmis (Skandinavija) ir neturi jų šiandien.

“Trečia, Vokietija nesiėmė jokių žygių kaslink Vokiškos teritorijos perversos Danijai Versalio sutartimi; bet priešingai, sudarė lokalius ir draugiškus santikius su Danija. Iš Danų nereikalaujam jokių per-tvarkymų, bet sudarė nepuolimo sutartį.

“Ketvirta, Holandija: Vokietija palaiko draugiškus santikius su Holandija; nebuvo ke-liama jokių nesuspriatimų tarp jų dviejų šalių.”

Ir taip toliau. Hitleris nu-kalba koks jis geras buvo savo kaimynams...

Toliau, Hitleris pakartoja tą pačią pasaką kokią sakė kiekvieną kartą kaip tik ką užgro-

bė. Štai kaip jis pažada elgtis ateityje:

1. Išsižada tolimesnių reikalavimų keno nors teritorijų, išskyrus savo senas kolonijas.

2. Pareiškia kad Vokietija ir Sovietų Rusija išvien laikydamosi “prašalintų vieną iš opiausių Europos pavojaus dėmių” palaikant taikos ruožą rytinėje Europoje.

3. Specialiai užtikrina pasauliui kad jis neturi tikslo užgrobti Rumanią, Ukrainą, Uralus arba Daniją, ir sako kad jo interesai rytų Europoje ir Skandinavijoje esą gry-nai ekonomiški.

Tai yra tos pačios pasakos kokias jis kalbėjo po paėmimo Sudetijos, paskui po Čekoslovakijos suplėšymo, ir tą pačią giesmelę gieda toliau.

Londono laikraščiai, ir vėliau Britų vyriausybė, per Chamberlainą, atsakė kad visi Hitlerio pareiškimai ir viliojimai yra tik tušti jo žodžiai, kaip jis tą akiai įrodė trumpoje praeityje.

Tas pats atsinešimas ir Paryžiuje.

Pasigyręs kaip jis Lenkiją užkariavo Vokiečių kariškomis jėgomis, Hitleris kalbina sušaukti valstybių konferenciją išsprendimui Europos klausimo. Tai yra keistas noras to asmens kuris kelias atvejais pasmerkė konferencijas ir vis bandė išspręsti visų kitų valstybių likimą pats vienas.

Jo nei vienas iki šiol duotas žodis neišlaikytas.

Jis siulo net nusiginklavimą, jeigu karas būtų nutrauktas. Bet jis tą patį yra daręs anksčiau.

Kad jis dar vis bando savo senus šposus pavilioti aliantus į klastingą taiką parodo Vokietijos silpumą ir nesugabumą to žmogaus kuris įsoko į ugnį ir dabar nežino ko griebtis.

Kiekvienas net paprastas pilietis gali suprasti kad tuomi Hitleris nori gauti tik laiko at-sikvėpti, o paskiau pasiruošti galutinam atsiskaitymui su vakarių priešu.

Jis negali pasitikėt Rusijos parama, Stalinas turi savo užsibrėžimus. Italija atšala nuo ašies. Jam nieko neliko kaip tik prašyti taikos. Bet tuori jis įvestų aliantus į savo naujas pinkles trumpoje ateityje.

Dediplomatas.

JAPONAI TRAUKIASI IŠ PIETŲ KINJOS

Šanghai, Spalių 10. — Japonijos kariuomenės traukiasi iš visos Čungšan provincijos pietinėje Kinijoje. Jau pasitraukė iš kitos provincijos anksčiau. Tai daro tikslu pastumėti baigimą karo su Kinija, įsteigiant Japonijai palankią Kinų vyriausybę.

Iš Paryžiaus praneša jog Prancuzijos vyriausybė ragina Kiniją taikytis su Japonija. Tam pritaria ir Britanija. Dabartinis susitaikymas palengvintų Britams ir Prancuzams kare prieš Vokietiją. Toliau gi kada nors Britai ir Prancuzai galėtų gelbėti Kiniją atsiskaityti su Japonija.

TURKIJA atmetė dvejetainį Sovietų reikalavimų, kurie paliečia Turkijos viršenybę kontrolėje Dardanelių ir inėjimo į Juodąsias juras. Sovietai buvo pasiūlyti Turkijos užsienų reikalų ministrą į Maskvą kada reikalavimų pareiškimui, bet Turkija nemano Maskvos klausyti.

PER TVORĄ PASIŽVALGIUS

Ar pažinote Petrą Tilviką, Kuris vedė tris žmonas išyskio? Paklaustas kodėl taip daro, Atsakė: viena, tik iš proto išvaro, O dviejų neleidžia turėti Bažnyčia!

Niekas nemėgsta būti pakartu, bet Turkai, sakoma, labiausia. Mat, jie tiki kad žmogui mirštant dušia išeina pro burną. Kaklą gi užsmaugus, ji turi išeiti per netokį “čystą” galą.

Žada Hitleris medalį “Narsiems” Fricams duoti, Todėl skubasi vyrukai Bobas išbomtuoti.

Kai Stalinas su Hitleriu pasirašė sutartį, daugelis negalėjo atskirti kur Stalinas, o kur gerb. Asilas, kada mudviejų abrozėliai buvo greta sustatyti. Arčiau įsižiūrėjus, tačiau, atskirti lengva: Stalino ausys truputį ilgesnės.

Nelaimingas tas Pilsudskis: jo kunas Krokuvoje, širdis Vilniuje, o žmona švedijoje.

Žmona išmetinėja vyrui: — Aš tau kepu ir verdu, ir ką už tai gaunu? Nieko! — Tai tu dar laiminga, aš gaunu pilvo skaudėjimą.

Paskutiniai Rusijos politikos posūkiai paveikė aukų rinkimą, ir mūsų bolševikėliai mel-džiasi:

Ak, tu Staline didingas, Kaip čia skusti žmonėms vilnas? Kur pas Lietuvį užėini Gauni šluotų ir lauk eini!

Štai žemaitiškas oro spėjimas ateinančiai žiemai, į kurį dėmesį privalo atkreipti Dirvos mirusių rinkėjas: “Jė pėrmasis snėiegs eškrint ont porva, pavasari mērs posomžė žmonis.”

Viena moteris klausia kas daryti kad vyras prageria pusę uždarbio. “Prageria kitą pusę”, atsako Margučio Pustapėdis.

Advokatą sapne matyti reiškia būti apiplėstas, o gerb. Asilo išvedžiojimus skaityti reiškia busi gudrus žmogus — jei prenumeratą Dirvai laiku užsimokėsi.

Geras vardas Lietuviškam Klubui būtų ne Kėstučio, ar Vytauto, bet Pafundyk Klubas.

LIETUVOJE kai kurie piliečiai buvo išsiėmę iš bankų savo sutaupas, dabar vėl jas grąžino į bankus.

LIETUVOJE išleido įstatymą kuris skiria dideles baudmes medžių naikintojams — nusižengusieji bus baudžiami iki 500 litų ir iki 6 mėn. kalėjimo.

VISUR TAMSU

(Gerb. Pakštiranka Kauno Sekmadienyje šitaip):

Anksčiau žmonės vis tikėjo į kokią nors vis idėją. Bet gi dabar pasirodo su idejom bloga roda.

Žmonės už idėją mirė, katiluos su smala virė, ir kalėjimuos sėdėjo už kilnią savo idėją.

Nun visi šitie dalykai Beveik visiškai nupliko. Taip dalykų kursai krenta kad nebverti penkių centų.

Po pasaulį vaikšto gandas Kad viens kito laužys sprandą. O juos laužyti užtat žada, kad jiega grįžta į madą.

Jiega nun viena idėja kuri visus apkerėjo. Nun idėja viską grobti, grobti, grobti ir pralobti.

Jeigu seniau kraują liejo už kilnią savo idėją, dabar tokią didvyrstę laiko paprasta kvailyste.

Buvę priešai dėl idėjų dabar staiga suartėja. Ėmė garbinti tik dalbą, susiranda bendrą kalbą.

Todel sunku betikėti, sunku už ką nors kentėti, nes į ką anksčiau tikėta dabar ten tik tuščia vieta.

Taip pasaulis užsimojęs eit prie giedresnio rytojaus, eit per galvas ir per kunus, eiti sau po šimts perkunų...

Visur tamsu, visur nyku. Visur daug tamsių dalykų. Tiktai viens aiškumas duotas, Tai idėjinis bankrutats.

DRAUGAS Pruseika Vilnyje šitaip:

“Clevelando ‘Dirva’ bliuznija prieš Staliną: ‘Maskvos raudonasis caras’, ‘kraugeris’, ‘banditas’, ‘barbaras’.

“Ir išbaigus keiksmų leksikoną ‘Dirva’ nori gauti Vilnių! Pludamosi taip kaip nei prostitucijos name nesiaplusta, iš ‘kraugio’ ir ‘bandito’ ji nori gauti Vilnių!

“Tai smegenys, tai diplomacija!”

Gal Dirva ir peršiuurkščiai tą Maskvos despotą pavadino, bet toli nepasieja Vilnies ir Pruseikos prostitucijos name patirtų “bliuznijimų” kokius tankiai užtinki tame raudonla-pyje.

Kadangi Dirva savo “bliuznijimais” prieš draugą Staliną tikrai Vilniaus iš jo negaus, Vilniaus išprašymą paliekam Pruseikos ir Vilnies “smege-nims” ir “diplomatijai”.

Vilnis ir Pruseika juk Stali-ną ne tik neplusta bet net ir garbina.

Parodyk, drauguti, savo įtaką į draugą Staliną ir savo diplomatišką “chrabrastį”!

Supa Garba.

DIRVOJE skaičiau kad SLA. “Pažangos Vajus”, kuriame gauta 1,241 nauji nariai, Susivienijimui kaštavo \$11,613.

Bet tai dar ne viskas: dar prasideda redaktorius Jurge-lionio kelionės po kolonijas tų naujų narių “įveždinimui”, ir dar Susivienijimui kaštuos kokie \$5,000!

Pastaba Skatytojams

Kuomet negaunate kurio Dirvos numerio tai prašydami Administracijos prisiusti jį, nerašykite: “Negavau pereinio numerio”, bet pažymėkit: “Negavau nr. 5, 32, arba 44”. Tada greitai laiku bus jums pa-žysta tas tikras numeris kurio negavot.

DIRVA

Cleveland, Ohio

J. Žemantauskas

“Dirvos” Agentas

N O T A R A S

130 Congress Avenue Waterbury, Conn.

VIETINĖS ŽINIOS

Menka Nauda iš tokio "Kataliko"

Po Elzės andaroku pasilindęs advokatas, ne tik kad savo klientais moka "gambiai" apsieiti, bet net ir laikraščio kreivai faktus iškraipo, manydamas kad ką tuomi peš ar jo kas pasigailes.

Be reikalo Elzė nusimena del keno tai prisirašymo prie naujos parapijos ir susirupina kad kas iš to padarys biznį.

Tas apie kurio neva prisirašymą kalbama padaro biznį ir gyvena neapgaudinėdamas ir neapluodamas žmonių. Jei Elzei jau neliko vietos senijoje parapijoje, del savo neapsiėjimo su žmonėmis, tai gali kreiptis į naująją parapiją (jėi ji ten prisiims).

Bizniui padaryti ir gyventi kaip žmogui nereikia prie parapijų rašinėti: parapija yra tam kad turėtus savą kunigą ir savus maldos namus.

Kiek gero buvo iš nabago Elzės parapijai ir jam pačiam parodo jo darbai. Daugelis žmonių skundžiasi nuo jo nukentėje, o jis ir pats šiandien iš svetimos mašnos mintas...

Kaslink to asmens kurio į parapiją "įsirašymu" taip susirupinęs, tai tas asmuo nebijo susitikti nei su kunigais, nei su kitais Lietuviais, nes niekam neprasikaltęs.

Maža nauda iš jo bus ir naujai parapijai, kur jau šliejasi: ten lenda ne bažnyčios ir tikėjimo gerovei, bet sau naudos įieškodamas. Žinantis.

ROSEDALE PAPER CO.

6702 Superior Ave.

Vyniojamas Popieris,

Popieriniai Krepšiai,

Rišami Siulai reikalingi

krautuvėms, ir tt.

SAM PONGONIS, Sav.

HEnderson 1919

PYTHIAS CAFE

LIETUVISKA UŽEIGA

231 EAST 156 STREET

(Netoli Euclid Beach Parko)

ALUS — DEGTINĖ

UŽKANDŽIAI

ŠOKIAI IR GERA MUZIKA

Penktadienio ir šeštadienio vakarais

J. Verbyla ir A. Čiutelė

savininkai.

HAN'S CAFE

PARANKI UŽEIGA

Užkandžiai — Alus iš Kranų

Sešios Bowling Alleys

John Schweizer, Prop.

5325-27 SUPERIOR AVENUE

Prie E. 55th St. (14)

ENDicott 8908

K. STONIS

RESTAURANT

Lietuviška ir Rusiška

Importuota Degtinė

Skanus Lietuviškas Skilandis

Pietums laike švenčių

Vieta kur sustoja kitų miestų

pravažiuojanti Lietuviai.

6824 Superior Ave.

BLACK CAT

C A F E

• Night Club •

4058 ST. CLAIR AVE.

(Atdara iki 2:30 ryto)

Muzika Penktadienio ir šeštadienio

vakarais

JUZė ir ANTANAS ČIAPAI, Sav.

Ruošiasi prie 10 Metų Sukakties Minėjimo

Motėrų Sąjungos 36-ta kuopa ruošiasi prie naujo didelio darbo — tai paminėjimo 10 metų savo gyvavimo sukakties.

Besitveriant naujai parapijai buvo numatyta reikalus ir Motėrų Sąjungos naujos kuopos įkurimo. Tuo reikalu pirmausia rupinosi Paulina Štaupienė, iki tol priklausius 26-je kuopoje, daug dirbus, organizavus ir apsipažinus su Motėrų Sąjungos įstatais; naujos kuopos organizavimo reikalu tarėsi su artiste Stase Greičienė, kuri irgi daug prisidėjus prie M. S. 26-tos kuopos pakėlimo ir buvus viena iš pirmutinių 26-tos kuopos narių, tat ir antrai M. S. kuopai mielai nori pritarė. Po galutinio susitarimo pasiskirta darbai ir eita prie tikslo.

Gavus iš M. S. centro ir klebono Kun. A. Karužiškio sutikimą, M. S. 36-ta kuopa buvo įkurta Vasario 9 d. Bėgyje 10 metų gyvavimo jį pasižymėjo veiklumu, labdarybės darbais ir pavyzdinga veikla, sutraukdama pažangesnes parapijos moteris į savo tarpą.

Kadangi 10 metų sukakties paminėjimo programas numatomas rengti bendrai su parapija tai diena dar galutinai nenustatyta. Pasitarus su parapijos komitetu greitu laiku bus paskelbta rengimo laikas.

Kuopos Valdyba.

TAUTISKI ŠOKIAI

International Institute rengia aštuonių savaitėn kursus įvairių tautų šokių. Tas atsiubus YWCA salėje, ant Prospect ave ir E. 18 st. Norintieji gali užsiregistruoti nuo 7:30 iki 8 val. vakarais. Mokymas tęsis per valandą laiko nuo 8 iki 9 val. Mokins Cekoslovakiskus ir švediskus šokus. Po to seks kitų tautų šokiai. Užmokestis tik \$1.50 už visą terminą.

UŽ METROPOLITAN PARKŲ SISTEMOS LEVY

Suvis 50 Clevelando visuomeninių vadų surengė vaju už atnaujinimą Metropolitan Park Tarybos 1-10 vienos mill levy, tiksli gauti pinigų išlaikymui aplink Clevelando einančio Metropolitan Parko, kuris prasitiesia 80 mylių ir pasiekia visus Cuyahoga apskrities galus ir daėina iki Lake ir Medina apskričių.

Ši parkų sistema tapo išvystyta iš nieko per mažiau negu 20 metų ir 11,000 akrų plotą.

Davimas 1-10 dalies vieno cento parkų sistemoms fondui reiskia tik vieną centą nuo kiekvieno tukstantio dolarių apskrities nuosavybių.

Šis reikalas bus leidžiamas balsavimui rinkimų dienoje Lapkričio 7 diena.

Skelbimai "Dirvoje"

50c už vieną kartą

tris kartus už \$1.00

Smulkūs skelbimai "Dirvoje", kaip tai namų pardavimas, išnuomavimas, krautuvų išnuomavimas ar pardavimas, pajieškojimai, padėkos laiškai, galima patalpinti šia kaina:

Priduokit gatavai parašę "Dirvos" Administracijai.

AUKOS

DETROITIEČIŲ AUKOS LIETUVOS PAVILJONUI

Detroito Lietuviai labai gyvai atsiliepė Lietuvos Paviljono palaikymo reikalui ir laike vienos savaitės surinko \$205. Šią gausią sumą sudėjo sekami asmenis:

Dr. J. J. Jonikaitis \$15; po \$10: V. Petrikas ir C. Stepanauskas; A. Satulaitienė \$8.

Po \$5: J. Ligota, U. Willis, J. Sakalauskas, F. Motuzas, J. Bliss, J. W. Stanton, V. Kreuchunas, C. Uznis, A. J. Kudzius, S. Čiurlionytė-Douvan, W. Kurtz, J. Rukšenas, V. Jackiewicz, N. N. J. J. Smailis, J. Tamošiunas, J. Ambrose, V. Verneckenė ir Dereskevičių šeima.

R. Brachulis \$4. Po \$3: P. Molis, M. Grinius, Dr. A. J. Andrews, F. Shipnis. Po \$2: J. M. Kudzius, O. Biuberienė, E. Paurazienė, J. Galenas, Wm. Kreblese, Dr. J. C. Peters, A. Conrad, J. Shires, M. Gravis, A. Wilkas, G. Pickwick, J. Missel, M. Andriūnaitė, M. Maitya, P. Krick, R. Smailis, S. Ambrose. Po \$1: B. Druskauskienė, M. Seirienė, M. Kasevičienė, A. Hill, R. Bilaitis, N. Stark, J. Kupstas, P. Markevičius, N. N.

Visiems aukotojams ir geraširdžiams darbuotojams Lietuvos Konsulatą Chicagoje taria nuosirdžią padėką už tikrai Lietuvišką, Amerikos geraširdingumui pripildytą jautrumą ir Paviljono-miniaturinės Lietuvos paramą.

LIETUVOS KONSULATAS

100 E. Bellevue Place

Chicago, Ill.

HIPPODROME

'Hollywood Cavalcade'

Didelė humanitariška drama atvaizduojanti 1001 įvykių ir prietikių praėityje, apimama naujame velikale, "Hollywood Cavalcade", kuris pradedamas rodyti Hippodrome Theatre šeštadienį, Spalių 14, su Alice Faye ir Don Ameche ir fotografuotais spalvomis.

Šioje filmoje atvaizduojama Hollywoodo romansas nuo maudymosi gražuolių iki pasaulinių primadonų, kame vaizduojama paprastas vaikiškas, kuris sumano gaminti filmas, ir paėle kuri myli tikslai tą vaikišką, bet kuri netikėtai patenka tarp filmų įjymbių.

Atvaizduojama senesni laikai kuomet Mack Sennett, tuolaikinis filmų gamintojas, rengė pajuryje prie Santa Monica gražuolių kontestas, tik šiame konteste inaina Alice Faye. Dalyvauja Buster Keaton, Ben Turpin, Chester Conklin ir eilė kitų senesnių artistų, ir Al Jolson vėl dainuoja "Kol Nidre".

"Dirvai" išsirašyti nereikia laukti pradžios metų—įdėkit į laisšką \$2 ir "Dirva" lankys jus ištisą metą.

DIDELĖ LIETUVISKA VAISTINĖ

C. Pakeltis Pharmacy

1117 East 79th Street

(Kampas Pulaski Ave.)

Užlaiko visokias namines ir importuotas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai nuo aštraus užsienėjusio Reumatizmo, nuo įvairių žaizdų, dedervinių, vidurių nevirškinimo, užkietėjimo, kosulio, kataro, lytiškų nusilpnėjimų, visokių lytiškų ligų, nerviškumo, nemigės ir kitokių.

C. Pakeltis Vaistinė

1117 E. 79 St. Cleveland, O.

Telefonas ENd. 8533

Vaistinė atdara 7 dienas savaitėje

STATE WINDOW SHADES

VISOKI LANGAMS UŽTRAUKALAI (Shades)

Išdirbam visokius užtraukalus (Shades) ir Venetian Blinds, nuo pigiausių iki aukščiausios rūšies. Taipgi valom ir taisom.

KAINOS PAS MUS ŽEMOS—DARBAS GERIAUSIAS.

Mes pasirenge Lietuviams patarnauti. Lietuviška išdirbystė.

HEnd. 2149 • 1248 E. 79 St. • J. Pečiulis, Sav.

APDRAUDOS REIKALE

Mes esam pasirenge suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirmiau šaukite mus negu ugniagesius (fire-monius).

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate

ir Apdraudos Agentura

6606 Superior Ave. Cleveland HEnderson 6729

NAMŲ TAISYMAS

- KIAURI stogai taisomi, naujai uždengiami.
- APSIAPE NAMAI apkalami Sidingais iš lauko.
- FURNASAI-Pečiai taisomi kuogeriausia.
- GUTTERS-nuobėgos apdedama aplink namus. Tuoj kreipkitės pasitarimui ir apkainavimui.

HOME OWNERS SERVICE

6804 Whitney Ave. Phone HE. 3842

Joseph Graff, Lietuvis amatininkas.

Ateina!

(Tėmykit kitą numerį.)

AKRON, OHIO

P-lė Biruta Galdikaitė Spalių 7 d. apvaikščiojo savo gimtadienį. Ji yra pavyzdinga jaunuolė, gražiai kalba Lietuviškai. Jos tėvai yra ilgamečiai Dirvos skaitytojai.

Pas Tamus Martus atsilankė jų giminietė, Veronika Apšegaitė, iš Clevelando. Ji atlanke ir kitus savo draugus: L. Lipinskus, M. Mečerauskiene, A. Palionius ir kitus. Praleidus čia atostogas, patenkinta p. Martų vaišingumu grįžo atgal į Clevelandą.

Spalių 7 d. atsibuvo balius parėmimui sergančios jaunuolės, p-lės Višniauskaitės. Publikos buvo daug, visi linksmi nori gražiai. Rengimo komisija patenkinta sulaukus tiek publikos ir dėkoja visiems už paramą.

Tarp gerų Lietuvyų įsimaišė ir keli bolševikėliai, kurie neprašomi pradėjo savo teatrą: užpuolė žmogų norėjo sumušti, bet pėstukai buvo sulaukyti. Komunistėlių vadas kur tik jis publikoje atsilanko vis sukelia peštynes ar kokį kitą nesmagumą padaro. Jie kiša Lietuviams Stalino burliokišką tvarką, bet patys jos neprisilaiko.

Mes Lietuviai perdaug esam tokiems gaiyalams nuolaidūs. Patartina pramogų rengėjams tokių gaivalų visai neisileisti, jų nekvieisti ir nieko bendro su jais neturėti. Del kelių trukšmadarių kitų dalyvių sugadinama upas.

Prakilnus Lietuvis, Petras Ražukas, nusipirko penkių šeimų gyvenamą namą, kuriame yra vietos dviem krautuvėm. Vienon tų krautuvyų jis pats perkels savo biznį, savo tikrą Lietuviską užėigą ir valgyklą. Jo nauja vieta randasi 1939 Manchester Road, arti Kenmore Blvd. Dabar ten daro įrengimus ir pagerinimus ir tuoj ten persikels. Malonu yra kad mūsų vientaučiai progresuoja ir kad sekasi biznyje.

Ražukai yra labai prielankūs ir nuosirdūs žmonės, su visais gražiai apsieina, vietą užlaiko švariai, o gerimų ir valgių turi visokių, tai ir lankytojų turi dikčiai. Linkėtina jiems laimingos kloties naujoje vietoje.

Jo švogeris Lukoševičius irgi per daug metų daro biznį ir yra visų mylimas.

Mikolas Galdikas Rugsėjo 29 d. apvaikščiojo savo vardines. Ilgiausių jam metų. Kalnas.

JIESKOJIMAS. Kostancija Gečionytė, po vyru Eikevičienė, gyvenanti Brazilijoje, jieškau savo brolių Antaną Gečionį, kilusį iš Lietuvos, Kauo ap., Pakuonio val., Pagermonio dv. Amerikon išvyko 1912 m. Paskutiniu laiku gyveno Shandoah, Pa., dirbo kaskylose. Prašau rašyti antrašu:

Kostancija Eikevičienė
Rua da Mooca, 1721,
Sao Paulo, Brazil

IGALIOJIMAI

reikalingi Lietuvoje pirkimui, pardavimui, valdymui žemių ir kitokio turto.

K. S. KARPIUS

Registruotas Lietuvos

Konsulate Notaras.

Rašykit laiškais arba atsilankykit asmeniškai.

6820 Superior Ave.

Cleveland, Ohio

UŽKLIUVO DEL KARO

KAUNAS. — Rugsėjo mėnesį į Prancuziją buvo išvykus penkių Lietuvos jūrų sportininkų buriuotojų grupė nupirkti ir pargabenti Lietuvos jūrų skautams jachtą-kuterį.

Jiems su nupirkta jachta beplaukiant į Lietuvą prasidėjo karas ir iki Rugsėjo vidurio apie juos nieko nebuvo žinoma. Tik Rugsėjo 22 d. gauta laiškas kad jie yra prisiglaudę Prancuzijos Biskay užlankoje, iš kur išplaukia ir mėginsią juromis pasiekti Lietuvą. Jachta vandenyje sėdi negiliai, tat tikima kad pasiseks išvengti jurose prilaikytų minų. Elta.

LIETUVOS derybos su Sovietais del prekybos pradėta jau Rugsėjo pradžioje. Sovietai nori aprupinti Lietuvą kurru (anglimis ir tt.), parduoti didesnius kiekius žibalo ir kitų naftos produktų.

ANSEL ROAD CAFE

1066 Ansel Road

SMAGI LIETUVISKA

U Ž E I G A

Degtinė — Alus — Vynai

Valgiai

DVI SALIUKES tinkamos

Mitingams ar Vestuvėms

Budweiser, Dugesne, Porter Alus

duodamas tiesiog iš bakų.

K. Nekrošius, Savininkas.

25 METŲ PATYRIMAS

PATALINIŲ DARBE

Mes specializuojam

Daryme

PLUNKSNŲ

Kaldrų

Pagalvių

Matrasų

Re-Nu Renovating

Service

6510 Lexington Ave.

HE. 0141

The Cleveland Trust Company

Bankiniai Ofisai randasi Didžiajame Clevelande ir apilinkėse

SUTRAUKTA APYSKAITA IŠ SPALIŲ 2, 1939

TURTAS

Pinigai rankose ir Bankuose	\$ 137,935,254.13
United States Government obligacijos, tiesioginai	
garantuoti, be Amortizacijos Rezervo	101,278,595.15
Statė, Municipal ir Kiti Bondsai ir Investmentai	
kartu Stock Federal Reserve Banke, be Rezervų	11,422,403.54
Paskolos, Diskontai ir Užstatai, be Rezervų	133,630,496.92
Bankiniai Namai (įskaitant inventmentus ir kitokių turtą tiesioginai sudarantį banko namus)	6,423,902.52
Kitoks Nejudamas Turtas (priskantant investimentus ir kitokių turtą netiesioginai sudarantį kitokią nejudamą nuosavybę) be Rezervų	8,954,509.17
Kitoki Saltiniai (įskaitant inventmentus ir kitokių turtą tiesioginai sudarantį banko namus)	2,516,968.10
Kustomeriams Paimti Atlikti	
Kustomerių Atsakomybės Pavestais šiam Bankui Pavedimais	232,803.25
Viso	\$ 402,394,932.79

ATSAKOMYBĖ

Kapitalo Notos	\$ 13,492,000.00
(Atsako už Depozitus ir kitą Turtą)	
Kapitalo Stock	13,800,000.00
Perviršis ir Nedalinti Pelnai	5,922,844.32
Rezervas Netikėtinumams	103,453.38
Rezervas suėjusiam nuosimčiai už Kapitalo Notas	105,087.89
	33,423,385.59
DEPOZITAI	
Pareikalavimui	\$ 166,366,263.43
Ilgalaikiniai	171,877,581.28
Estates Trust Department (Preferred)	16,580,465.73
Corporate Trust Department (Preferred)	10,185,759.16
	365,010,069.60
Suėję Taksai, Nuosimčiai, etc.	1,424,186.23
Kitokia Atsakomybė	2,304,488.12
Kustomerių Paimti ir Atlikti Pavedimai	232,803.25
Viso	\$ 402,394,932.79

United States Government Obligations ir kitokis turtas apimantis \$14,220,398.72 yra užtikrinimas žmonių pinigams ir trusto padėliams ir kitiems tikslams kaip reikalauja ir paveltija įstatymai.

NARYS FEDERAL RESERVE SYSTEM

NARYS CLEVELAND CLEARING HOUSE ASSOCIATION

Narys Federal Deposit Insurance Corporation

Kai jūs busit mano amžiaus tada tik suprasit kaip puiku yra turėti PINIGŲ BANKE. Tai yra, jeigu ir jūs atidėsit visą laiką po kiek nors į Society for Savings.

Society for Savings

Visuomenės Bankas prie Public Square

LIETUVOS MIESTELIAI MIESTAI IR ISTORIŠKOS VIETOS

KAZLŲ RUDA

GELEŽIES KASYKLŲ PA-SLAPTIS. — KARALIAUS ISTREMTAS DIDIKAS. — VILKŲ IR MEŠKŲ KARALYSTĖ.

Nuo Kauno - Marijampolės plento ties Ažuolų Buda iki Nemuno vagos ties Pavilkiju dunkso žalių girių plotai. Tai didžiausias Lietuvoje vientisas miškų masyvas (turi apie 60 kilometrų ilgumo ir beveik tiek pat platumo). Tų didžiųjų girių pakraštyje, žalių pušynų ir tamsių eglynų iš visų pusių apsuptas, glūdi Kazlų Rudos miestas, dabar jau preten-duojas į miesto titulą.

Kazlų Ruda tai vienas iš ne-daugelio Lietuvos miestelių ku-rie išaugo Amerikonišku tem-pu. Dar prieš šimtą metų da-bartinės Kazlų Rudos vietoje gudžiai ošė tanki šimtametė giria, kurioje buvo gausu vil-kų, meškų, briedžių, šernų ir kitokių žvėrių, bet nebuvo nei vienos sodybos, nei vieno gy-ventojo.

Senų žmonių padavimai by-loja jog kitados Kazlų Ruda buvus labai garsi. Prieš daug metų čia atvykęs kaž koks ka-raliaus ištremtas ponas Kazlas-Kozlovskis su dvylika šeimų baudžiauninkų, liepęs iškirsti girios plotą ir pasistatęs sau dvarą. Vėliau jis čia užtikęs geležies rudos klotus ir įren-gęs kasyklą, pastatęs geležies liejimo krosnis ir dideles kal-ves, kuriose buvo kalami kir-viai, noragai, pasagos, ir tt. Kazlų dvaro ruda ir jos gami-niai buvę gabenami į kitas vie-tas, o nuo rudos kasyklų ir pa-ti ta vieta buvus pranimta Kazlų Ruda.

Vieni pasakoja kad dvarinin-kas pats apleidęs ir sunaik-nęs rudos kasyklas, nenorėda-mas jų atiduoti karaliui. /Kiti porina buk Rusai po krakus-mečio Kazlų poną pakorę, o kasyklas užgriovę. Tačiau da-bar jau niekas nežino kurioje vietoje buvo tas garsusis dva-ras, niekas neranda žymių kur buvo geležies kasyklos. Apie tą praeitį tik legendos, byloja.

Tiktai 1862 metais, kai Ru-sai pradėjo tiesti pro šią vietę geležinkelį iš Kauno į Virba-lį, tarp miško išdygo lentiniai barakai darbininkams. Tuose pastatuose apsigyveno pirmu-

tiniai Kazlų Rudos gyventojai. Netoli stoties dar buvo tanki giria, vadinama Meškalizdžiu, pro kurią žmonės bijodavo pra-eiti, nes meškos dažnai pasto-davo kelią. Seneliai pasakoja kad į tą girią iš Virbalio buvo pakviestas burys kareivių su berdankomis, kurie padarė 'ab-lavą' ir per vieną dieną nušo-vė aštuonias meškas. Po to darbininkai iškirsto miško plo-tą ir Meškalizdžio vietoje pa-statė namus eigučiai ir miškų prievaizdai. Tie trobesiai iš-liko iki šių laikų, o eigučio pa-soda visada buvo vadinama Meškalizdžiu.

Ir iki pat didžiojo karo Kaz-lų Ruda nesipylė: joje buvo vos 11 sodybų, dvi krautuvėlės, užvažiuojamas kiemas ir vie-nas traktieriukas, o vietos val-džia sudarė vienas žandaras, kuris beveik visą laiką pralei-davo tame traktieriuje.

Žymiai padidėjo Kazlų Ru-dos gyventojų skaičius karo metu. 1915 metų pabaigoje Vokiečiai čia atvarė 2,500 Ru-sų ir 500 Prancūzų karo belai-svių. Šie belaisviai iškasė la-bai daug "žemiankų" sau gy-venti, pastatė barakus Vokie-čių sargyboms ir administra-cijai. Belaisviai nutiesė siau-rajį geležinkelį į girių vidurį. Kasdien griuvo tukstančiai pu-šų, eglių, beržų ir juodalksnių: rastai, lentos, pabėgiai, šlėpe-riai ir timberiai šimtais vago-nų redžė į Vokietiją, plaukė nuo Pavilkijo Nemunu sieliais ir baidokais. O didžiosios gi-rios retėjo negailestingai. Tuo metu čia pradėjo atsirasti dau-giau civilių gyventojų. Kazlų Rudoje buvo įsteigtas didžiau-sias Lietuvoje grybų ir uogų surinkimo punktas. Šimtai mo-terų ir vaikų kasdien vaikščio-jo po miškus ir nešė į Kazlų Rudą pilnus krepšius grybų ir uogų, o iš čia tie produktai šimtais statinių plaukė į už-sienį.

1919 metais Kazlų Rudoje prasidėjo nauja istorija. Oku-pantai kraustėsi, sudegino elek-tros stotį, pardavinėjo lėptju-vių mašinas už ostmarkes, la-šines kiaules ir kiaušinius. Mažėjo belaisvių skaičius: vie-ni buvo išvežti į Vokietiją, ki-ti bėgo į miškus, tretį pasili-ko pas apeliokės ukiukus ir čia apsigyveno. Kazlų kaime

įvyko kruvinas incidentas su paskutiniiais okupantais: kelio-lika vyrų buvo sužeisti, o vie-nas nušautas.

1920-21 metais Kazlų Rudos barakuose buvo apgyvendinti bolševikai belaisviai, o vėliau želigovskio legioninkai. Tai buvo tikras tautų kraustyma-sis, įvairių sukrėtimų ir avan-tiūrų laikotarpis. Ir tik po 1925 metų, kai buvo išdalinta sklypais iškirsto miško kelm-yai, miestelis ėmė sparčiai au-gti; dygo nauji namai, didėjo gyventojų skaičius.

Dabar Kazlų Ruda šaunus miestelis ir kurortas. Šimtai naujų namų, pušynuose švyti gražios vilos, visur pilna va-sarotojų, apie 3,000 gyventojų, daug įstaigų, didelis judėjimas ir nepaprastai gyva prekyba. Daug valdininkų čia turi savus namelius ir kasdien traukiniais važinėja Kauną ir tarnybą.

Yra čia ypatinga gyventojų grupė — "perkūpičiai". Jie su-perka turguje kiaušinius, sve-istą, paukščius, grybus ir uo-gas, suima tokius produktus apeliokės miesteliuose ir kas-dien anksti rytą dunda trauki-niais į Kauną su pilniais krep-šiais.

Kiekvieną sekmadienį į Kaz-lų Rudą atvyksta iš Kauno šimtai "vienadienių" vasaroto-jų, pakvėpuoti sveikatingu pu-šynų ozonu, pagrybauti, pau-gauti, užmegsti romantiškas pažintis. Kauniečių vėžiauto-jų, meškeriotojų ir tinklinės žuvies mėgėjų tarpe dažnai kalbama kad Kazlų Rudos apie-linkėje vėžių ir žuvies yra kaip šieno. Todel jau šeštadienio vakarais būreliai Kauniečių, meškerėmis, tinklais ir vėžių tinkleliais ginkluotų, traukia į Kazlų Rudą. Jie samdomi ve-žimus ir pėsti eina į Jūrės, Pil-vės, Vyšakio ir Judrės upių pakrantes grobio jieskoti.

Pasivaikščiojimo ir susitiki-mų centras yra stoties perone, kur ineiti nereikia jokio bilie-to. Šimtai žmonių sutinka ir palydi kiekvieną traukinį, ypač vakarais. Čia užsimezga pa-žintys, įvyksta romantiški pa-sitarimai, o kartais ir vėšė

"atsiskaitymai" del senų nuo-skaudų ir įžeidimų.
"Sėkm". J. Sakalas.

LIETUVOS GYVEN-TOJŲ JUDĖJIMAS

KAUNAS. — Per pirmus 7 šių metų mėnesius, iki Liepos pabaigos, šymet Lietuvoje bu-vo 12,034 jungtuvės (1938 m. buvo 12,204; 1937 — 10,968). Gimė 33,301 kūdikis (1938 m. — 33,398; 1937 — 32,454). Mirė 20,614 (1938 — 17,149; 1937 — 19,333).

Tokių būdu šymet per minė-tą laiką priaugo 12,687 asme-nys (1938 — 16,240; 1937 — 13,121). Elta.

PIENO ir mėsos produktai ir toliau iš Lietuvos eksper-tuojami, nežiurint susidariusių naujų sąlygų. Per savaitę — Rugsėjo 3—10 d. "Maistas" eksportavo 6,203 kiaules, 125 raguočius ir per 17,500 paukš-čių bei arti 12,000 klg. kitų gaminių — kepenų ir žarnų. "Pienocentras" tą pat savaitę į užsienį išvežė 2,208,880 kiau-šinių. Sviestas taip pat dide-liais kiekiais eksportuojamas.

LIETUVOJE iš avių gauna-ma apie 2 milijonai klg. ne-skalbtų vilnų. Bet šių vilnų pramoniniams audiniams ne-užtenka ir jų nemažas kiekis dar įvežamas iš kitų šalių.

NAŠLĖ Pilsudskienė, kuri su dviem dukterim buvo atbė-gus į Lietuvą, išsikėlė į Rygą.

SAUSRA BAIGĖSI. Nuo pu-sės Rugsėjo baigėsi ilga šios vasaros sausra Lietuvoje ir kelias dienas pagreit lijo arba buvo apsiniaukę. Upės, kurių vanduo per paskutinį dvide-šimtmetį buvo labiausia dabar nukritęs, vėl pradėjo kilti. Del sausrų išdžiuvusios ganyklos vėl pasitaiso. Rugių pasėliai gražiai sužaliuoja. Vyriausy-bės paraginti, ukininkai šį ru-denį pasėjo rugių ir kviečių vietonis net daugiau kaip per-nai.

MOKYKIT SAVO VAIKUS LIETUVIŠKAI

Trys Lietuvių Kalbos Knygos už \$1.00

Amerikos Vaikams Lietuviškas ELEMENTORIUS

Vaikams tarp 5 ir 10 metų amžiaus.

"Dirvos" Knygynas gavo naujausių, aiškių mažiems vaikams Lietuviškai mokytis Ele-mentorių — SPINDULĖLIS Dalis I — iš kurio su maža tėvų pagalba jūsų vaikučiai lengvai galės prasmokytį Lietuviškai skaityti ir rašyti. Elementorius gražiai paveiksluotas, kiekvienas vaikas ir mergaitė norės jį vartyti, skaityti ir mokytis.

KAINA SU PRISIUNTIMU 35c.

SPINDULĖLIS

SKAITYMAI PRADŽIOS MOKYKLOS SKYRIUI — Vaikams virš 10 metų.

Šioje knygelėje yra įvairių pamokoms skai-tymų, lengvai vaikams suprantamų, gražių eilučių, ir Lietuvos Himnas. Knygelė gra-žiai iliustruota, su trispalve Lietuvos vėlia-va. Tinka turėti su Spindulėliu.

KAINA SU PRISIUNTIMU 35c.

Mažasis Lietuvių Kalbos VADOVĖLIS

Šis vadovėlis tinka augesniems vaikams ir mergaitėms norintiems pasimokyti Lietu-vių kalbos ir rašybos. Labai lengvas, nes skirtas Pradžios Mokyklos III skyriaus vai-kams. Šis vadovėlis tinka ir suaugusiems Lietuviams kurie mažai apsipazinę su gra-matika: iš jos išmoks taisyklingiau rašyti.

KAINA SU PRISIUNTIMU 35c.

Visos trys knygelės už \$1.00.

Reikalaukit "Dirvoje"
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

VIEŠO DARBO PRIE-VOLĖ LIETUVOJE

KAUNAS. — Vidaus Reika-lų Ministras, pasirėmęs nepa-prasto meto įstatymu, Rugsė-jo 22 d. paskelbė darbo prie-volę viešiesiems darbams. Vie-šieji darbai galės būti organi-zuojami, reikalui esant, kraš-to gynimui, gyventojų gyvybei, sveikatai ir turtui apsaugoti, viešiesiems keliams tiesti, til-tams statyti ir taisyti, viešojo naudojimo trobesiams bei įren-gimams statyti ir taisyti, val-stybės ir savivaldybių įstaigų bei įmonių normaliam veiki-mui palaikyti ir atlikti priva-tinių įstaigų, įmonių bei žemės ūkio darbams kurie reikalingi kraštui butinomis medegomis, energija, gaminiais ar maistu aprūpinti.

Darbo prievolei gali būti pir-moje eilėje šaukiami asmenys tinkami organizuojamam dar-bui ir neturį nuolatinio užsi-ėmimo arba darbo. Nuo dar-bo prievolės atleidžiami pa-šauktieji karo tarnybon, kun-gai, moksleiviai mokslo metu, valstybės, savivaldybių, priva-tinių įstaigų bei įmonių tar-nautojai tų įstaigų darbo me-

tu, nesveikieji ir luošieji, ir dirbantieji žemės ūkyje sezo-ninių darbų metu. Atliekan-tiems darbo prievolę bus užmo-kama. Elta.

PIENOCENTRAS jau pasta-dirbantieji žemės ūkyje sezo-ninių darbų metu. Atliekan-tiems darbo prievolę bus užmo-kama. Elta.

Mes išrašysim čekį Jūsų Sąskaitai Apmokėti

BENT KURIOJE LIGONINĖJE
VISAME PASAULYJE

Tikėtai 90c

! MĖNESI—Dabar

Apsaugos jus nuo ateities Ligoninės Bilų laike li-gos arba sužeidimų. Amžius nuo 1 iki 60.

Maksimum Apsauga už Minimum Kaštus del Grupių ir Pavienių

The Mutual Hospitalization Ass'n

720 Williamson Bldg. Cleveland MAin 0620

Apraudos Kompanija su Leidimu ir Priėžiūra
Ohio Valstijos Įstatymų

GERA BENT KURIOJE LIGONINĖJE VISAME PASAULYJE

Šį Kuponą
Pilną Paaškinimą
Gausit
Pasirašdami

Vardas.....
St. ir No.....
City.....

★

★

Jauni asmenys įvertina biznio ir draugiškas pro-gas kokias jiems teikia turėjimas namie telefono. Jis atneša užkvietimus ir kitokias progas kurios kitaip nueitų kur nors kitur. Jie išeina tankiau, susitinka daugiau žmonių, pasidaro daugiau drau-gų. Maži mėnesiniai mokesčiai už telefono pa-tarnavimą yra tikrai menki užmokėjimui už to-kius patogumus.

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

Nikodemus A. Wilkels

Laisnuotas Laidotuvių Direktorius
IR BALSAMUOTOJAS

6522 Superior Ave. Henderson 9292

The Wilkels Furniture Co.

Rakandų Krautuvė

6307-11 Superior Ave. Endicott 2343
N. A. WILKELIS JURGIS ARBUCKAS
Savininkas Vedėjas

DELLA C JAKUBS

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

Vežimai ligoniams pervežimui į ligonbučius.
Kambariai pašarvojimui leidžiama naudoti nemokamai.
LITHUANIAN FUNERAL HOME
6621 EDNA AVENUE Endicott 1762

P. J. KERSIS

809 Society for Savings Bldg.

Telefonas: Ofiso MAIN 1773 Namų KENmore 4740-W

Norėdami pigiai pirkti namus mieste ar priemiesčiuose, kreipki-tės į mane, gausit už pigią kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairius apraudos-insurance reikaluose.

Perlu ir parduodu bankines knygeles, sutaissau paskolas pirmo mortgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreip-kitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Skani Lietuviška Duona

PR. KUNCAITIS
Savininkas ir Kepėjas

4023 E. 141 ST.
Telefonas WASHINGTON 3227

Kepa skanią Lietuvišką Ruginę Duoną, šviesią baltą Duoną, visokius Pyragaičius, Py-ragus Vestuvėms, Baliaus ir privatiškiems naminiams pokiliams. Pristatymas greitas.

VISADA PRAŠYKIT NEW DEAL DUONOS
Pristatom tiesiog į namus ir parsiduoda jūsų maisto krautuvėse

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

"DIRVA"—6820 Superior Avenue, ENd. 4486—Atidara vakarais

Vaizbos Buto Balias ir Vilniaus Atgavimo Paminėjimas Sp.-Oct. 22 d.

Šis vakaras rengiamas Susiartinimui Lietuvių Biznierių ir Profesionalų su mūsų Visuomene

Clevelando Lietuvių Vaizbos Butas, pradėjęs išnaudojimo darbuotis, gauna daug naujų narių: į jį rašosi vietos biznierių ir remia profesionalai.

Vykdydamas pereinamojo Lietuvos Ekonominio Centro suvažiavimo planą Lietuvių biznierių ir profesionalų susiartinimo su visuomene, Vaizbos Butas rengia smagu balių su visais trumpomis kalbomis ir muzika. Kalbas pasakys profesionalai ir biznierių apie savo bendrus reikalus.

Taip pat, kadangi Lietuva atgavo savo istorinę sostinę Vilnių, Vaizbos Butas kartu su visa Clevelando Lietuvių visuomene šiame vakare paminės Vilniaus atgavimą.

Tas dvigubas vakaras rengiamas sekmadienį, Spalių-Oct. tober 22 d., Lietuvių salėje.

Salė bus atidaryta nuo 5 val., programos prasidės 6 val. lygiai.

Šin balių įžanga padaryta maža, tik kaštų padengimui, 15 centų, nes Vaizbos Butas iš Lietuvos biznio padaryt nenori. Prie to, biznierių sudeda visokių dovanų, kurios bus duodamos į šį vakarą atsilankiusiai publikai.

Tėmykit: įžanga bus tik 15c suaugusiems, o vaikams dykai. Plačiau apie šį programą bus pranešta kitame numeryje.

Bilietus į balių galite gauti iš anksto pas savo biznierių Vaizbos Buto narius.

SPALIŲ 9-TOS PAMINĖJIMAS

Pereitą sekmadienį, Lietuvių salėje įvyko metinis paminėjimas Spalių 9-tos — Vilniaus užgrobinio dienos.

Vakara atidarė Lietuvių kalbos mokyklos vaikai ateidami į salę priešais, su Lietuvos ir Amerikos vėliavomis, kurie sustoję prie scenos, ponai Birutai žiūrienei vedant sugiedojo Lietuvos ir Amerikos himnus.

Alekas Banys, VVS, skyriaus pirmininkas, atidarė programą pasakė kelis žodžius apie vakaro tikslą, paprašė publiką atsistoti pagerbimui už Vilnių žuvusiųjų, ir toliau programą vesti perstatė Dr. S. T. Tamošaitį.

Kalbėtojai buvo: Adv. Juozas P. Uvick iš Detroito, Kun. Dr. K. Širvaitis, iš Lietuvos, ir Pijus J. Žiuris.

Kalbėtojai savo pasiskirtas temas išvystė gražiai. Svečias iš Lietuvos, Kun. Širvaitis, labai energingai pareiškė visos Lietuvos žmonių dvasią: "Vilnius yra mūsų ir Lietuviai jo niekada neišsislės."

Kiti programos išpildytojai buvo: Ignas Visockas sakė eiles "Vilnius prieš Aušrą", dainavo Bronė Risiulytė, pianui ai akompanavo ponai B. Žiūrienė. Dainavo Jurgis Macys, Vacius Zambliuskas, kuris pasakė eiles, taipgi patriotiškai sakė eiles pasakė jauna panelė Ruta Macauskaitė. Piano solo skambino Mary Jo Bendle-riūtė, kuri taipgi pianu vedė himnus.

Porą dainų sudainavo Julius Krasnickas, kuriam, kaip ir P. Zambliuskui, akompanavo Aldona Wilkelis.

Pertraukioje buvo renkama aukos, surinkta viso \$16.00, nes publikos, dėl karšto oro, atsilankė nedaugiau.

Po \$1 aukavo: A. Danielius, J. Vilčinskis, A. M. Praškevičius, K. S. Karpius, F. Yucius, A. Banys, J. Blaskėvičius.

Jau buvo minėta kad Alekas Banys iš ankščiau turi surinkęs \$50. Tai suma sudarė iš Clevelandiečių ir kitur surinktos aukos, 32.30. Alekas Banys ir jo brolis Petras Banys (iš Niagara Falls, N. Y.) pridėjo kartu \$17.30 ir pasidarė lygi suma \$50. Sudėjus su dabar gautomis aukomis, pasidaro viso \$66.

Ši suma pasiūnyjama per Lietuvos Pasiuntinybę Washingtono atitinkamam fondui.

REZOLUCIJA

Baigiant savo kalbą, p. žiūris perskaitė Angliškai parašytą rezoluciją, kurios turinį paaiškino ir Lietuviškai.

Rezolucija pareiškia Clevelandiečių susirinkimą paminėti Lenkų užgrobinį Vilniaus ir protestuoti prieš Vilniaus užgrobinį per Sovietus dabar.

"Sovietų Rusija, kuri taip garsiai kalbėjo apie mažųjų tautų teises, lai parodo savo gerus rorus ir garlingas intencijas sugražinimui pavogtos nuosavybės Vilniaus ir jo terijos Lietuvai už tas koncesijas kurias Rusija iš Lietuvos reikalauja", nusako dalis rezolucijos, kuri kaip tik buvo laiku ir temoje.

MOTERŲ SAJUNGOS 36 KP. BANKETAS

Moterų Sąjungos 36-ta kuopa, įvesdinimui į savo tarpą naujų narių, rengia gražų banketą šio sekmadienio vakare, Spalių 15 d., naujos parapijos salėje.

Prie praėjusį vakarų kuopa gavo daug naujų narių, energingų, veiklių ir pažangių moterų, iš kurių kuopa daug ko gerio tikisi, taigi Sąjungietėms vertingu džiaugsmu tikslu ir vakariene ruošiamas.

Prie naujų narių, vakarienei tikimasi ir daug svečių, būtent parapijos šeimininko Kun. Angelaičio, Kun. E. Steigmano, Kun. Dr. Širvaitis, Kun. Bartis, Clevelando Lietuvių inteligentijos ir dalies Lietuvių visuomenės.

Banketas prasidės 6 val. vakare, tikrai. Stengikites visi laiku pribūti, atminkit, tai bus jau šis sekmadienį, Spalių 15, naujos parapijos salėje, Neff road.

Laikie vakariene bus įvairūs programos, kurį atliks Sąjungietės ir svečiai. Po vakarienei šokiai ir pasivašinimas.

P. Staupienė.

DR. KUDIRKOS 40 METŲ MIRTIES MINĖJIMAS

Dr. Vinco Kudirkos vardo Draugija rengiasi prie ypatingų iškilmių: tai paminėjimas 40 metų sukaktuvių nuo Dr. Vinco Kudirkos mirties ir 30 metų draugijos gyvavimo sukakties.

Paminėjimas bus Lietuvių salėje, sekmadienį, Lapkričio-Nov. 19. Komisija rengia specialią programą tam paminėjimui.

IMTYNĖS ATIDĖTOS

Jau buvo pranešta kad Lietuvių salėje bus rengiama imtynės šį mėnesį, tai tenka pažymėti kad dėl laiko stokos šį mėnesį imtynės surengti nespėjama, jos atidėtos iki Gruodžio mėnesio.

PER KELIAS dienas Clevelande siautė vasaros karštis: ypač oras buvo karštas sekmadienį, pasiekė 88 laipsnius. Tai pirmą kartą Spalių mėnesį turėta taip šilta orą per daugybę metų.

Antadienį palijo ir atvėso.

LIETUVIŲ KULTURINIO DARŽELIO Sąjungos 10 metų gyvavimo banketo bilietus galite įsigyti dabar pas komisijos narius.

Pilietybės Reikale

Kurie Lietuviai nežino savo atvažiavimo dienos ir laivo kreipkitės į Dirvos agentūrą. Jums bus pagelbėta tai surasti. Taipgi norintiems išpildoma aplikacijų blankas. Patarina tuo reikalu kreiptis penktadieniais ir šeštadieniais.

(Šis patarnavimas atliekamas tik vietiniams, kurie gali asmeniškai atsilankyti į Dirvos agentūrą.)

SAKO, IŠVOGĖ LIETUVIŲ BAŽNYČIA

Leidžiant Dirvą į spaudą gavome pranešimą kad iš trečiadienio į ketvirtadienį naktį buvo gana žymiai apiplėsta Lietuvių Šv. Jurgio bažnyčios zokristija ir bene altorius, išnešta brangių dalykų.

AUTOMOBILIAI — MIRTIES PABUKLAS

Polijos Departmentas primesta kiekvienam atsiminti jog jie rizikuoja su pavojum kokis gali atnešti mirtį arba sužeidimą lygiai taip tikrai kaip kokia bomba karo suardytose Europoje. Automobilis yra labai naudingas ir butinas mūsų moderniuose laikuose, tačiau neatsargus apsiėjimas iš puse vaziuojotojo arba pėkščiojo pavėrcia jį į mirties pabuklą.

Public Relations Bureau Cleveland Police Dept.

•NAUJO MAIN AVENUE Tiltas dedikacijos iškilmių perėitą penktadienį dalyvavo apie 110,000 žmonių. Programas atlikta nuosekliai ir pavyzdinai. Tas tiltas yra vertas praziuoti ir įsitęmyti visus jo išdirbtus užsikusimus.

•SULZMANN ir Dixon, kuris buvo kandidatu į mayorus, pareiškė kad jie remia ateinančiuose rinkimuose dabartinį Mayorą Burton. Sulzmann ir Dixon yra Demokratai, del ko nekurie Demokratai prieš juos subruzo.

Laukia Eksporto Prekybos Pakilimo

Clevelande kaip ir visoje šalyje tikimasi žymaus pakilimo eksporto prekybos, ar karščių reikmenų išvežimo draudinai bus panaikintas ar ne.

Jeigu del Europinio karo eksportas nepadidėtų tai vistiek pakils biznis su Pietų Amerika, nes ten visko reikalinga ir ten Vokiškų prekių pristatymas pasilauks.

1938 metais Pietų Amerika importavo įvairių produktų ir reikmenų už \$1,750,000,000, gi Šv. Valtijos iš tos sumos gavo tik trečdali. Taigi yra progą gauti ir Vokietijos dalį, kuri išveždavo į Pietų Ameriką 15 nuosimtį viso importo.

MENESINIS SUSIRINKIMAS

Amerikos Lietuvių Piliečių Klubas mėnesinis susirinkimas bus laikomas antadienio vakare, Spalių 17 d., nuo 8 val. Klubas patalpose, Lietuvių salėje. Nariai prašomi dalyvauti, nes esantiems susirinkime bus duodama \$5.00 dovana, ir visiems nariams dykai alaūs. Taigi bukite laiku.

Taipgi nepamirškite šio penktadienio vakaruškas, ten irgi duodama kelios penkinės. Pereitą penktadienį po penkinę gavo du nariai.

P. P. Muliolis, Prez.

"Dirvos" Redakcija prima ir talpina pranešimus apie vietinį Lietuvių judėjimą, draugijų susirinkimus, nemokamai. Pranešimai reikia priduoti arba paštu prisistoti nevēliau antadienio popiečio.

ISSIDUODA KAMBARIS Lietuviškų šeimai, vienam ar porai vyrų, gražiai įrengtas su visais patogumais. Kreipkitės tuoj.

986 E. 79th St.

KAMBARIS ISSIDUODA vienam ar porai vyrų. Kreipkitės antrą, viršuje:

1431 E. 59 Street.

KAMBARIS ISSIDUODA pilnai įrengtas, žemai. Kreipkitės antrą:

6910 Lawnview ave.

PHONE: ENdicott 4486

Traveling in our Lithuania

BY ANNA KARPUS

(Continued)

WEDNESDAY — AUG. 3

It was about seven o'clock this morning when we got up from our sleep in the hay and went down to the edge of the lake for a swim, which to me was a much needed bath, to wash away the hayseeds and straw bits. When we got to the lake we found the boys already in having lots of fun splashing and playing. Of course we wanted to go in nude to take a bath, and naturally wanted not to be seen by the boys, so we went a little further off where the bank was narrow and muddy and bushes surrounding. Here I crept into the thick bushes to undress, and soon I felt an itch and smarting on my legs and thighs. At first I paid no attention to it and thought it might be the straw from the hay, but before I was fully undressed and already had scratched I realized the red spots appeared to be blistered. Now what happened? Was I sick or diseased? I knew I felt good, for I had no fever. Just then a thought hit me like a thunderbolt, I must be in a nettle bush! (dilygėlynas).

In the flash of a second I remembered stories my parents told me about the "dilygėlynas" and how they irritate the skin. I had never seen them, nor did I recognize them although several times here in Lithuania they were pointed out to me, but those I had seen were short weeds in the grass, and that is as far as I thought of them. I never dreamed they grew into such big bushes as these that I was in. So believe me, I hurried out as fast as I could and jumped into the lake. The cool water was so very smooth and delightful, that in a few minutes I forgot about the itch and the "dilygėlynas" and I was having a grand time swimming, for the cool water soothed the irritation and after twenty minutes of swimming and a good washing with plenty of soap, I was like a new person. I certainly learned something by this experience, and now I am sure I will always recognize "dilygėlynas" when I see them.

After a good breakfast we were again on our way, with a fresh supply of flowers from the gardens of the good priest Breiva. As we rolled away we sang our thanks and farewell to our hosts. The third day of our trip, and still the sun is bright and hot. We were on the road not more than fifteen minutes when the bus stopped in a typical kaimas, and our professor got out and said he would take only a minute. Sure enough, in a minute he was back carrying a real Lithuanian earthen crock. A treat! for the crock contained pure Lithuanian honey. Our good professor and "king" always concerned about our welfare, and now he said we must eat honey, for our voices are rasped from the constant singing, and honey is the thing to soothe a rasped, hoarse throat. So in real Lithuanian family fashion, the crock and only one spoon went from one to the other in the bus as we rolled along, and we all shared the pleasure and enjoyment of this delicious treat. For the past two days we had feasted not only at mealtime, but every time we passed thru a town of any size where there was a store we had bought candies, or fruits or the famous Lithuanian "baronkas" and indeed we were eating all the time.

Now we came to Salakas, and here we found the most imposing and unique church in all of Lithuania. A beautiful high structure built entirely of hand hewn stone. Around the churchyard there was a large massive fence also of the same hand hewn stone. This was indeed a showplace and well worth seeing. As usual every time we passed thru a town some of the crowd always bought some goodies to nibble on. This afternoon when we came to a small town whose name I do not remember, and we were to stop here to see the church a few of the crowd wandered away and found a small bakery from which the delightful aroma of baking bread could be smelled in the whole neighborhood. We found a baker and his wife in the last stages of making little crusty, golden brown "bagels". Yum! yum! the thought of them made our mouths water, but as luck would have it they did not have a single one to sell, and the new ones were not yet ready, but he assured us that in a few minutes they would come out of the oven and we could have as many as we wanted. Of course we waited and watched them slice the dough and roll them, then they were boiled after which they were placed on a flat wooden spatula and slide into the hot oven. Patiently we waited, for the fresh little bagels, singing our favorite songs to the busy baker and his wife and lol to the tune of our songs out of the hot oven came the golden brown sweet delicious little bagels, that are always such a treat to little Lithuanian boys and girls. The baker lady strung them in tens on a string for a half a Lit, some of us bought several of the strings, in the meantime the rest of the crowd in the bus had begun to look for us and finding us here in the bakery they too stopped with us and waited for the next batch to come from the oven, for they all wanted some. Finally after over an hour we departed

with our strings of bagels, we were simply loaded down with them.

Some of us had three strings, five strings, ten strings; we tied them around our necks like wreaths, we draped them all around the inside of the bus, across the ceiling, around the windows, over our head, every where were bagels, bagels and more bagels dancing before our eyes. And did we eat bagels! Each eaten bagel left a taste for another, they were so good.

Later on we stopped at another lake for a short dip, and then continued to our destination for the night which was Zarasai, Lithuania's Switzerland, the land of lakes.

We arrived in Zarasai in time for dinner, and while we waited some again went in for a swim in the beautiful cool lake at the edge of the hill that led to the Villa Ausra, the summer cottage and restaurant. The mayor of Zarasai, Jonas Valukonis, met us and joined us at dinner, after which we went out for a ride on the lake in a "baidares" or in English a "kayak". A "baidare" is a small boat that resembles a canoe, with just room for two with a r oar that has a paddle at each end, and is rowed with the paddle from side to side. The are very light boats and extremely easy to handle. After a while of this sport, we changed to larger heavier row boats and went far out into the lakes, that led from one to another, dotted with many islands large and small. We stopped on some of the islands, where we played several Lithuanian children's games. We had loads of fun; the charming nuns of St. Francis joining with us.

One of the islands was a picnic grounds where the people of Zarasai come to relax from their daily labors. Here a new refreshment and dance hall had been built, and as far as I could see the picnic grounds were very similar to the ones we have in America. Imagine going to a picnic not by automobile over dusty or concrete roads, but by row boats over sparkling cool waters of a restful lake.

By the time we were thru with our excursions to the many islands, the sun was setting and we returned to the villa "Ausra", where we sat on the veranda and rested while we chatted with the mayor. Then came supper, a most unexpected treat! real Lithuanian potato pancakes. They had enjoyed our song "Blynai" so much they decided that "blynai" was the best thing for us, as our song just begs for them. Those "blynai" were so good that no sooner a loaded platter came from the kitchen they disappeared. For dessert our official host, the mayor treated us to delicious ice cream, and indeed the meal and day was complete.

After supper while arrangements were being made for our lodging the mayor took some of us for a walk a short distance from the villa to show us the new "ski" slide that was being built for winter sports. It was interesting and I imagine they have good times during the winter sports season, although all I know about "skiing" is what I have seen in the movies. However, Zarasai is not only a delightful summer resort with boating and swimming but also an ideal winter resort for skating, skiing, sledding, and the many other active sports.

When we returned we were all assigned to different homes where the good people had made room for us to spend the night. We went in twos and threes, as many as could be accommodated. We were given the addresses and directed as to how to get there, and were told they were waiting for us. As we made our way to our destination we had a good opportunity to see the town. It was lovely in the moonlight, the streets neat and planted on both sides with young trees encircled with white fences. The homes well-cared for and painted with light trimmings.

(To be continued)

AKINIAI

galima gauti pas D-RA MATULAITI (Lait)

1155 East 79th St.

J. A. Urbonas

"Dirvos" Agentas Daytono

34 Michigan Av. Dayton, O

Formal Cleaners Inc.

Vyriškų Moteriškų RUBU Taisymas Valymas

GREITAS PATARNAVIMAS

Paimam visa darbą iš jūsų namų ir pristatomą gatavą atgal.

Telefonuokit

HEnderson 3050

J. Bindokas ir Sunai, Sav.

1194 East 79th Street

6820 SUPERIOR AVE. - CLEVELAND, OHIO

LITHUANIAN NEWS WILL LIVE ON

I am led to believe that a majority of the Lithuanian adults and youths do not know we have in Cleveland a project called the Cleveland Foreign Language Newspaper Digest which is a program of the WPA. It is a newspaper series concerning the annals of Cleveland. It can be better described as a Historical Record of Translated Abstracts from Foreign Language Newspapers of Cleveland.

At the present time the work takes in 12 Cleveland Newspapers published in 11 languages of which the following are: Czech, German, Hungarian, Italian, Jewish, Lithuanian, Polish, Roumanian, Russian, Slovenian, and Slovak. These were selected from 28 foreign language publications with preference given to the daily newspapers.

A staff of translator-abstractors numbering 55 are on duty, translating into English such material as is found in these newspapers. Three of these work in the Lithuanian division whose newspaper is the Dirva. They are the Misses Anne Spautens, Antonia Gedominski, and Walter Lutkus. The Dirva is read by Lithuanians of Cleveland and throughout Ohio, also reaching distant countries such as England, France, Scotland, practically every nation of Europe, plus Canada and South America.

The period covered by the newspapers will be from 1885 to 1938. All the material obtained will be carefully edited and then reproduced in multigraphed volumes. The first of such volumes will be the year 1937. The abstracts gathered will be classified thusly:

1. Individuals—filed alphabetically by personal name.
2. The Nationality Organizations—filed alphabetically by corporate name.
3. The Local Setting—filed in chronological order.
4. The New Country.
5. The Old Country.
6. The World.

Hundreds of applicants for the abstractor positions were interviewed and many were turned down for one reason or another. Those selected were given oral and written tests and were required to have an easy command of their language. What they read they were required

to translate into simple, precise English. A training period of two to four weeks was given after which the successful applicants began production.

The abstracts selected are checked back again for accuracy by one of the group workers called the checker. They are then classified in the above mentioned groups, edited, typed for multigraphing, and indexed by experienced workers.

The edit department does not attempt to change the style in which the abstractor has written the article. The reason for this being the preservation of the mood of the article in its original form.

It is expected that the 1937 volume will be ready for distribution about the early part of this month. The volumes in their finished form are intended to give information to such people as students, laymen, research workers, and those who have command of only one or two languages and want information about the various nationality groups. The object of this digest is to record the history, activities, organized life, adjustment problems and processes, thoughts, opinions, and culture of Cleveland's immigrant and newly entered groups as reflected in their language press.

SPORTS

By GEO. C. VENSLOVAS

LITHUANIAN A. C. BASKETBALL TEAMS TO PRACTICE

TUESDAY NITE

With cool weather coming on, activity in the Cleveland Lithuanian Athletic Club is on the up.

Last week, the Club's bowling league got under way and a good number of fine scores were made. Any Lithuanian bowler desiring to bowl amongst his own is asked to report at Coventry Recreation Parlors, Sunday, at 1:30 P. M., to get in touch with Al Samolis, Pete Vitis or Chas. Norbuta.

Basketball season is just about a month away. The Inter-Lodge League held one meeting and decided to limit the league to only eight teams. Another radical change being made was that the Inter-Lodge will play as an open league this season. For eleven years this league played as a closed league, but starting this year it will be considered an open league. This means that every team will have to be reorganized, as players will only be permitted to play in one league.

This will give an opportunity for many more young men to become regulars. All candidates for our Inter-Lodge team are asked to turn out for this first practice Tuesday nite — October 17. Bring your uniform and gym shoes and be prepared to start practicing at 7 P. M. Our practice period will be from 7 until 8, so be on time.

The regular monthly meeting of the club will be held Tuesday nite, October 17, in the Lithuanian Hall at 8:30 P.M., immediately after the basketball practice.

This will be a very important meeting and every member should be present. We also invite everyone interested in sports to our meetings. The club for this coming basketball season has something for the young fellows. A team will be organized for boys under 16 and entered in one of the city leagues. Only Lithuanian boys will be accepted. We have more plans for you. Come to the meeting Tuesday nite, October 17th and hear about 'em.

EVA'S

Dry Cleaning

Senas Drapanas padarom kaip naujas, išvalom ir sutaisom.

Paimam iš namų ir pristatomą gatavą atgal.

EVA PETRAITIS

6702 Superior Ave.

Telefonas: HEnderson 1919

Dantų Laboratorija

Dental Plates

On CREDIT

We are not allowed to advertise prices, but you will be pleased when you come here.

Bridges, Fillings, Teeth Cleaned on easy terms.

TEETH EXTRACTED

Novocain Gas

Don't Suffer

Don't Endanger Your Health With Infected Teeth!

DR. SILVER Dentist

7042 Superior Ave. HEnderson 3157